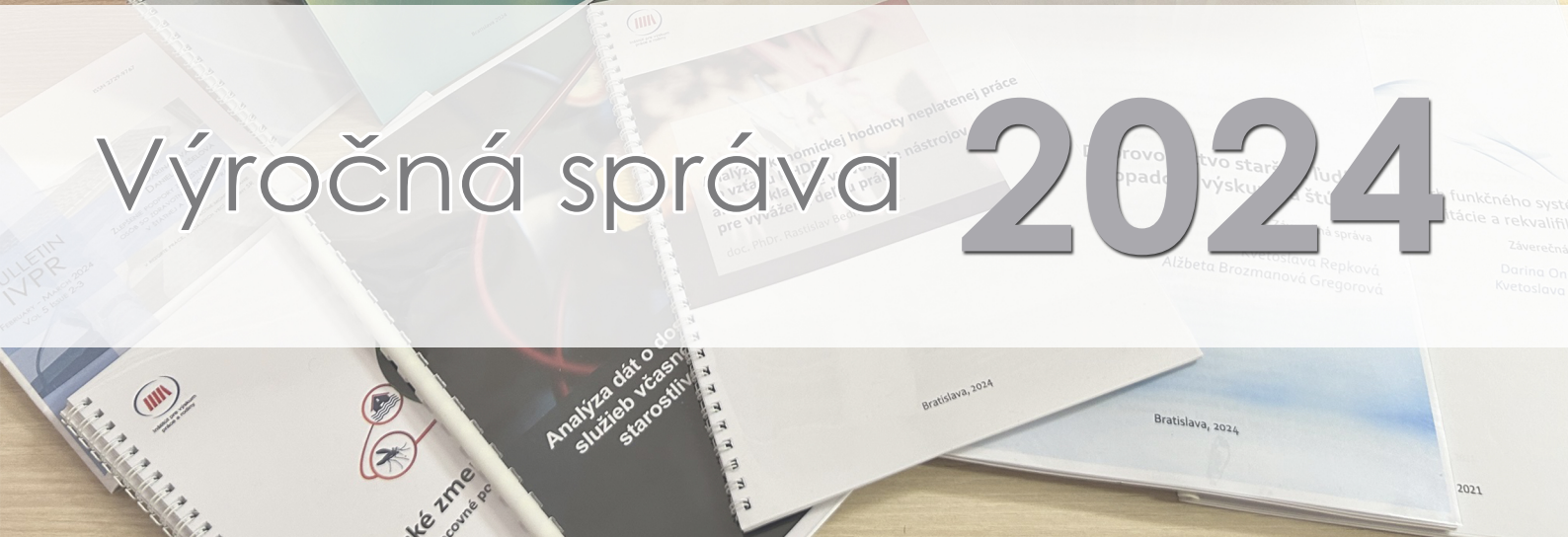

Inštitút pre výskum práce a rodiny

Výročná správa 2024

Bratislava, máj 2025

Obsah

Identifikácia organizácie	2
Činnosť organizácie.....	5
Výskumná činnosť.....	5
Výskumné a iné projekty v roku 2024 v rámci kontraktu s MPSVR SR	5
Ostatné projekty v roku 2024 mimo hlavnej činnosti	12
Publikačná činnosť	32
Aktívna účasť na domácich a zahraničných konferenciách.....	38
Iné expertné pôsobenie	39
Mediálne aktivity.....	41
Činnosť Dokumentačného a informačného strediska sociálnej ochrany (DISSO)...	44
Náklady na zabezpečenie činnosti IVPR – rozpočet organizácie.....	46
Personálno-mzdové otázky	55
Charakteristika organizačnej štruktúry a zamestnancov	55
Evidenčný stav a kvalifikačná štruktúra zamestnancov IVPR	55
Rozvoj ľudských zdrojov	57
Predpokladaný vývoj v personálnej oblasti	57

Identifikácia organizácie

Názov organizácie: Inštitút pre výskum práce a rodiny (ďalej „IVPR“)

Sídlo: Bratislava, Špitálska 25, 27, 812 41 Bratislava

Rezort/zriaďovateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Kontakt: tel.: 02/20 442 401, ivpr@ivpr.gov.sk; www.ivpr.gov.sk

Forma hospodárenia: štátna príspevková organizácia MPSVR SR

Riaditeľka: Mgr. Barbora Vávrová

Zástupca riaditeľa/ky: doc. Daniel Gerbery, PhD.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia,

milí partneri a podporovatelia,

rok 2024 bol pre Inštitút pre výskum práce a rodiny rokom zmien, výziev aj nových začiatkov. Ako nová riaditeľka som prevzala vedenie s úctou k doterajšej práci inštitútu a s plným vedomím zodpovednosti, ktorú si táto úloha vyžaduje. IVPR vnímam ako dôležitú odbornú inštitúciu, ktorej úloha v spoločnosti neustále rastie – najmä v časoch, keď čelíme komplexným spoločenským a ekonomickým výzvam.

Rok 2024 priniesol množstvo aktivít a výskumných výstupov, ktoré priamo prispeli k tvorbe kvalitných verejných politík. Zamerali sme sa na otázky zosúladovania pracovného a rodinného života, rodovej rovnosti, kvality zamestnania, ale aj na výzvy spojené so starnutím populácie či s postavením zraniteľných skupín na trhu práce. V kontexte pretrvávajúcej inflácie a meniaceho sa trhu práce sme skúmali dopady ekonomických zmien na domácnosti a zraniteľné skupiny obyvateľstva, analyzovali sme rodovo podmienené nerovnosti, a venovali sme sa témam duševného zdravia, starostlivosti či životných podmienok rodín.

Som hrdá na interdisciplinárnu prácu našich výskumných tímov, ktoré aj v zložitých podmienkach dokázali priniesť kvalitné odborné výstupy, využiteľné nielen pre štátnu správu a samosprávy, ale aj pre občiansku spoločnosť. V roku 2024 sme intenzívne pracovali na zviditeľnení výstupov inštitútu a na posilnení partnerstiev – či už s rezortnými ministerstvami, akademickými pracoviskami alebo neziskovým sektorom.

Do ďalších rokov vstupujeme s jasnou víziou. IVPR bude naďalej rozvíjať svoju rolu odborného analytického centra, ktoré spája výskum, prax a verejný záujem. Naša vízia stojí na troch pilieroch:

1. Zvýšiť vplyv výskumu na verejné politiky – dôslednou analýzou, zrozumiteľnou komunikáciou a systematickým dialógom so všetkými relevantnými aktérmi.
2. Zvýšiť viditeľnosť a spoločenskú relevanciu inštitútu – aby sa odborné poznatky dostávali k tým, ktorí ich potrebujú pre každodenné rozhodovanie.

3. Reagovať na nové výzvy spoločnosti – ako sú klimatické dopady na sociálne štruktúry, digitalizácia práce, zhoršovanie duševného zdravia či nové formy nerovností a chudoby.

Zároveň chceme byť inštitúciou, ktorá vytvára priaznivé podmienky pre odborný rast, otvorenú spoluprácu a medziodborové prepájanie. Budeme podporovať mladých výskumníkov a výskumníčky, zefektívňovať interné procesy a posilňovať odbornú integritu nášho tímu.

Ďakujem všetkým kolegyniam a kolegom v IVPR za ich každodennú prácu, odborné nasadenie a hodnoty, ktoré do inštitútu vkladajú. Podakovanie patrí aj všetkým našim partnerom a podporovateľom – bez vás by sme nemohli naplňovať našu misiu.

Teším sa na ďalšie spoločné kroky smerom k spravodlivejšej, inkluzívnejšej a udržateľnejšej spoločnosti.

Mgr. Barbora Vávrová, riaditeľka IVPR

Činnosť organizácie

Výskumná činnosť

Výskumné a iné projekty v roku 2024 v rámci kontraktu s MPSVR SR1

1. Dobrovoľníctvo starších ľudí – dopadová výskumná štúdia

Výskumná štúdia bola realizovaná v rámci naplňania domény 4.9, cieľ 2, opatrenia 4 Národného programu aktívneho starnutia na roky 2021-2030: „Realizovanie výskumu zameraného na vplyv aktívneho dobrovoľníctva na zdravie, sociálny a psychický stav starších dobrovoľníkov ako podklad pre propagáciu dobrovoľníctva medzi staršími ľuďmi“. Pre účely realizácie štúdie bol zvolený kombinovaný (následný kvantitatívno-kvalitatívny) výskumný dizajn. V prvej (kvantitatívnej) časti výskumnej práce boli analyzované dostupné reprezentatívne výskumné zdroje zamerané na prevalenciu dobrovoľníctva medzi osobami 55+, ich socio-demografické charakteristiky a vybrané ukazovatele kvality života. Vo väčšine sledovaných ukazovateľov (napr. vek, vzdelanie, socio-ekonomická situácia, občianska angažovanosť, ale aj pocit šťastia a životnej pohody či sociálnej ukotvenosti) bol významný rozdiel medzi tými staršími ľuďmi, ktorí boli dobrovoľnícky angažovaní a tými, ktoré neboli.

V kvalitatívnej časti štúdie bola spracovaná inštrumentálna prípadová štúdia Centra dobrovoľníctva v Banskej Bystrici, n. o. Boli realizované pološtrukturované rozhovory s manažérkou centra, dvomi koordinátorkami dobrovoľníckych programov a štyrmi staršími dobrovoľníčkami so zameraním na skúmanie ich reflexí na dopady výkonu formálneho dobrovoľníctva na ich život. Kvalitatívne zistenia potvrdili doterajšie výskumné poznanie ohľadom pozitívneho vplyvu dobrovoľníctva starších ľudí na jednotlivé aspekty ich života. Pridaná hodnota výskumu spočívala v tom, že umožnil pochopiť a interpretovať tento pozitívny vplyv v kontexte (v súvislostiach) individualizovaných životných trajektórií zapojených dobrovoľníčok a manažérskej, programovej a koordinačnej činnosti centra dobrovoľníctva. Vybrané zistenia boli predmetom hlbšej diskusie a na záver boli formulované sociálno-politické odporúčania k posilneniu propagačnej a inej práce podporujúcej dobrovoľníctvo starších ľudí ako súčasť opatrení sociálnej politiky vykonávanej v podmienkach Slovenska na rozličných úrovniach, osobitne na úrovni miestnej samosprávy.

Zodpovedná riešiteľka: prof. PhDr. Kvetoslava Repková, CSc.

---

¹ Všetky výsledky výskumnej činnosti IVPR sú vo forme pdf dokumentov dostupné na [webstránke IVPR](#) v sekcii Výskumné správy.

2. Prepájanie zdravotnej starostlivosti, vzdelávacích a sociálnych služieb pre rodiny s deťmi so zdravotným znevýhodnením a zo sociálne znevýhodneného prostredia: II. etapa: výskum medzi poskytovateľmi a odporúčania najbližších krokov z pohľadu kľúčových aktérov

V rámci výskumnej úlohy bola vypracovaná výskumná štúdia *Učenie sa v bežných činnostiach a rutinách: prepájanie služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti pre deti s rizikovým vývinom, alebo so zdravotným znevýhodnením a ich rodiny (2. etapa výskumného projektu)*. Podpora rodín s deťmi s rizikovým vývinom/so zdravotným znevýhodnením a zo sociálne znevýhodneného prostredia je v súčasnosti na Slovensku realizovaná v rámci troch rezortov, pričom nie je navzájom dostatočne koordinovaná. Cieľom výskumnej úlohy bolo podporiť nastavenie optimálneho modelu týchto služieb vypracovaním analýzy vybraných ukazovateľov o poskytovaní služieb rodinám s deťmi do 7 rokov veku. Výskumná úloha bola realizovaná v dvoch etapách.

V rámci 2. etapy, ktorá sa realizovala v roku 2024, sme sa zamerali na uskutočnenie online dotazníkového prieskumu medzi rodičmi detí so zdravotným znevýhodnením o informovanosti a využívaní služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti. Záverečná správa zároveň na základe rozhovorov predstavuje skúsenosti vybraných poskytovateľov týchto služieb zo všetkých troch rezortov – zdravotníctva, školstva, práce, v oblastiach, akými sú vstup dieťaťa / rodiny do služieb, možnosti podpory rodín terénnou formou, spolupráca rôznych aktérov v podpore rodín, tranzícia detí do vzdelávania, či námety pre ďalší rozvoj služieb na národnej úrovni. Správa v závere ponúka odporúčania pre tvorcov politík so zameraním na zvyšovanie dostupnosti a zlepšenie koordinácie služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti.

Zodpovedná riešiteľka: Mgr. Darina Kválová, PhD., spoluriešiteľka: Mgr. Martina Mičicová Ľuptáková

3. Osobný rozpočet v sociálnych službách

Výskumná úloha bola zameraná na komparáciu systémov poskytovania osobného rozpočtu, resp. príspevku na starostlivosť pre fyzickú osobu odkázanú na pomoc inej osoby vo vybraných krajinách, konkrétne v Českej republike, Rakúsku, Nemecku, Holandsku a Írsku. V konkrétnych krajinách legislatívne vymedzuje osobný rozpočet, porovnáva podmienky získania osobného rozpočtu, formy a spôsoby jeho vedenia, pričom sa sústreďuje aj na zabezpečovanie podpory sebaurčenia a podporovaného rozhodovania. Štručne sa tiež venuje problematike zabezpečovania kvality starostlivosti odkázaných osôb poberajúcich osobných rozpočet. Komparatívny výskum prináša aj štatistické údaje poberateľov osobného rozpočtu, resp. iných príspevkov v odkázanosti v skúmaných krajinách.

Zodpovedná riešiteľka: PhDr. Daniela Kešelová, PhD., spoluriešiteľky: Mgr. Darina Kválová, PhD., Prof. PhDr. Kvetoslava Repková, CSc.

4. Vytvorenie metodiky na zber národných dát o ľuďoch bez domova

Na Slovensku doposiaľ chýba systematizovaný pravidelný zber dát o ľuďoch bez domova, ktorý je dôležitým nástrojom monitorovania pokroku v oblasti prevencie a ukončovania bezdomovectva. Cieľom výskumnej úlohy bolo zodpovedať kľúčové otázky, ako napríklad: ako by mal prebiehať zber údajov, aké témy by mal pokrývať a akú širokú skupinu ľudí v bytovej núdzi by mal zahŕňať.

Výskumná správa, ktorá je výstupom tejto úlohy, by mala slúžiť ako počiatočný analytický základ pre koncepciu národného systému zberu údajov o ľuďoch bez domova, aby bol čo najrealizovateľnejší, dlhodobý udržateľný a užitočný pri dosahovaní cieľov v oblasti prevencie a riešenia bezdomovectva. Správa vychádza z jedinečných znalostí a skúseností výskumníkov IVPR so zberom údajov o bezdomovectve. Pridanou hodnotou správy je podrobný pohľad na metodiky zberu údajov používané v niektorých krajinách EÚ.

Prvá časť správy sa venuje skúsenostiam s národným zberom údajov o ľuďoch bez domova v rôznych krajinách EÚ. Druhá časť sumarizuje doterajšie poznatky z rôznych štúdií o bezdomovectve na Slovensku, ktoré je potrebné zohľadniť pri diskusiách o tvorbe metodiky. Záverečná časť správy načrtáva plán participatívneho vytvárania metodiky a návrhu národného systému zberu údajov o ľuďoch bez domova.

Správa navrhuje aj „cestovnú mapu“, ako získavať dáta o bezdomovectve prostredníctvom kombinácie metód, a to najmä prostredníctvom špecifických, cielene organizovaných terénnych zberom dát, v rámci ktorých budú ľudia bez domova kontaktovaní priamo. Predpokladá sa aktívne zapojenie obcí a miest, pretože fenomén bezdomovectva je prirodzene viazaný na lokality, v ktorých samospráva pôsobí.

Garanti: Ing. Mgr. Daniel Škobla, PhD., Mgr. Darina Kválová, PhD.

5. Zmapovať dopyt a ponuku nájomného a vlastníckeho bývania naprieč SR a rôznymi socio-ekonomickými skupinami, ako aj rôznymi rodinami (počet detí, vekové kategórie atď.)

Názov výstupu: *Podmienky a potreby bývania rodín na Slovensku: podkladový materiál k realizácii výskumu.* Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zadalo Inštitútu pre výskum práce a rodiny zmapovať dopyt a ponuku nájomného a vlastníckeho bývania v kontexte znižujúcej sa pôrodnosti. Výskumná úloha vychádza z dokumentu Národný strategický rámec na podporu rodiny a demografického vývoja do roku 2030, kde bol ako jeden z kľúčových problémov identifikovaný zvyšujúci sa vek prvoroďčiek. Odkladanie rodičovstva do vyššieho veku je pritom determinované rôznymi faktormi vrátane nedostupnosti bývania pre mladé rodiny. V súvislosti s pripravovanými opatreniami Akčného plánu na podporu rodiny a demografického vývoja do 2030 v oblasti bývania vznikla potreba zmapovať preferencie rodín a dostupnosť primeraného bývania.

Analýza dostupnosti bývania predstavuje východiskový materiál k realizácii výskumu zameraného na zmapovanie ponuky a dopytu nájomného a vlastníckeho bývania naprieč Slovenskom so zohľadnením preferencií rodín, ktorého realizácia sa predpokladá v budúcnosti. Text je syntézou doterajších poznatkov, vybraných štatistických údajov a výskumných zistení zameraných na problematiku dostupnosti bývania na Slovensku, pričom je dôraz kladený predovšetkým na obecné nájomné bývanie, ktoré má kontexte zlepšovania prístupu k bývaniu kľúčový význam. Pozornosť je zameraná na rôzne nástroje zlepšujúce dostupnosť bývania, akými sú napríklad dotácie na rozvoj obecného nájomného bývania, nový projekt štátom podporovaného nájomného bývania, prístup housing first, štátny fond rozvoja bývania či iné nástroje orientované na fyzické osoby (príspevok na bývanie, štátna pomoc v súvislosti s hypotekárnymi úvermi a pod.). Súčasťou druhej časti analýzy je konkrétny návrh metodiky a tematických okruhov budúceho výskumu.

Zodpovedná riešiteľka: Mgr. Zuzana Turkovič, PhD.

6. Prehodnotenie zavedenia inštitútu informatívneho pohovoru

Štúdia podáva výsledky dvoch dotazníkových terénnych prieskumov vykonaných IVPR, ktorými bola overená potreba vykonávať Informatívne pohovory (IP) s rodičmi (ktorí majú záväzky voči svojim deťom) na Úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny. Zber údajov zo všetkých úradov na Slovensku bol vykonaný v období september až december 2024. V prvom prieskume zamestnanci vykonávajúci funkciu kolízneho opatrovníka (spolu 268 respondentov) považujú IP za užitočné, avšak vyše jedna tretina z nich je skôr skeptická voči aktuálnej forme IP. Uvádzajú, že najväčší význam má vysvetliť rodičom možnosti usporiadania osobnej starostlivosti o dieťa (68,7%) a vysvetliť im možnosti odbornej pomoci dieťaťu a rodičom od orgánu Sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (70,6%). Avšak len 51,5% respondentov považuje IP za prínosný. V druhom prieskume rodičia (spolu 636 respondentov) deklarovali, že IP buď nie je potrebný vôbec (32,7%), alebo informácie stačí získať na súde v rámci Informatívneho stretnutia rodičov (ISR) (20,9%), alebo že IP je potrebný, len ak bude absolvovaný ešte pred ISR (20,9%).

Zodpovedný riešiteľ: doc. PhDr. Rastislav Bednárík, CSc.

7. Návrh personálneho štandardu (určenie optimálneho počtu klientov) zamestnancov orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (SPODaSK) pre prácu s ohrozenými deťmi

Výskumná úloha bola zameraná na kvalitatívny výskum personálneho štandardu a pracovných podmienok v oddeleniach SPOD a SK na úradoch PSVR SR. Súčasťou výskumu bola aj analýza sekundárnych štatistických údajov popisujúcich charakteristiky vybraných okresov, v ktorých sídlia skúmané pracoviská SPOD a SK. Hlavným cieľom výskumu bolo navrhnúť optimálny počet prípadov na jedného zamestnanca pri zohľadnení jednotlivých tém, a to v súlade s najnovšími poznatkami v oblasti sociálnej práce a vedenia/managementu prípadovej sociálnej práce. Výskumná úloha mala prevažne empirický charakter. Realizované boli

pološtruktúrované rozhovory s vedúcimi zamestnancami pracovísk SPOD a SK na vybraných úradoch PSVR SR. Zistenia z týchto rozhovorov tvoria hlavnú časť výskumnej správy. Súčasťou správy sú aj návrhy odporúčaní v oblasti personálneho štandardu a pracovných podmienok, ktoré vyplynuli z vyjadrení respondentov a respondentiek v rozhovoroch. Realizácia úlohy pokračuje aj v roku 2025 druhou etapou zameranou na kvantitatívny prieskum medzi zamestnancami SPOD a SK na úradoch PSVR SR.

Zodpovedná riešiteľka: PhDr. Daniela Kešelová, PhD., Spoluriešiteľka: Mgr. Martina Mičicová Ľuptáková

8. Vypracovanie návrhov konštrukcie životného minima

V rámci úlohy boli vypracované podklady pre rekonštrukciu životného minima. Podklady boli vytvorené na základe tzv. empirického prístupu, keď na určenie minimálnych príjmových veličín sa využívajú údaje z výberových štatistických zisťovaní (prípadne administratívnych dát) o reálnej úrovni a štruktúre spotreby nízkopríjmových domácností. Pre účely prepočtov identifikácie životného minima boli využité údaje zo štatistického zisťovania Rodinné účty 2022. Analýza v úvode prináša metodologické východiská a rozhodnutia týkajúce sa identifikácie minimálnej spotreby domácností, vrátane voľby kritérií pre nízky príjem a popisu rozsahu a štruktúry tzv. komoditnej redukcie. Výsledkom je okruh minimálnych spotrebných výdavkov, ktorý je ako celok analyzovaný a porovnávaný s celkovými spotrebnými výdavkami. Cieľom je ukázať mieru, v akej je pohyb smerom od priemeru k nízkym príjmom a pohyb od celkových k minimálnym výdavkom sprevádzaný zmenou úrovne spotrebných výdavkov. Následne sa analýza sústreďuje na spotrebu rôznych typov domácností, ktoré sa líšia počtom členov a ich štruktúrou. Ide o analýzu výdavkov nízkopríjmových domácností v kategóriách spotreby, ktoré sú súčasťou konceptu minimálnych spotrebných výdavkov. Súčasťou správy sú odporúčania vo vzťahu k budúcim revíziám životného minima.

Zodpovedný riešiteľ: doc. Daniel Gerbery, PhD.

9. Analýza ukazovateľov subjektívnej chudoby vo vzťahu k objektívnym ukazovateľom

Správa z výskumnej úlohy prináša analýzu indikátorov chudoby a deprivácie, zachytávajúcej subjektívne reflexie životných podmienok dospelou populáciou Slovenska. Analýza vychádza z údajov EU-SILC a zameriava sa na dve oblasti. Po prvé, v centre pozornosti sú faktory ovplyvňujúce variabilitu v subjektívnej reflexii životných podmienok. Po druhé, analýza sa zameriava na porovnanie úrovní chudoby a deprivácie indikovaných tzv. subjektívnymi a objektívnymi ukazovateľmi. Analýza potvrdzuje, že tzv. subjektívne ukazovatele sú zmysluplným a vhodným nástrojom na analýzu životných podmienok na Slovensku. Súčasťou analýzy sú aj odporúčania týkajúce sa merania a využívania subjektívnych ukazovateľov chudoby a deprivácie v sociálnom monitoringu na Slovensku, a to na základe medzinárodných skúseností.

Zodpovedný riešiteľ: doc. Daniel Gerbery, PhD.

10. Životné podmienky jednorodičovských domácností na Slovensku

Cieľom výskumnej úlohy bolo uskutočniť podrobnú analýzu údajov o životných podmienkach a kvalite života jednorodičovských domácností na Slovensku na základe dostupných zdrojov, a to predovšetkým štatistického zisťovania EU SILC. Pozornosť bola zameraná nielen na štandardné indikátory, ale aj na ukazovatele, ktoré sú súčasťou špecifických ad hoc modulov, čo umožňuje zachytiť osobitné charakteristiky situácie jednorodičovských domácností v širšej perspektíve.

Analýza sledovala viaceré kľúčové indikátory, ako napr. miera rizika chudoby a/alebo sociálneho vylúčenia, miera závažnej materiálnej a sociálnej deprivácie, podiel výdavkov na bývanie na príjme či miera preťaženia výdavkami na bývanie. Na základe zisťovania EU SILC bolo v roku 2023 na Slovensku v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia viac ako 943 tisíc osôb, čo reprezentuje 17,6 % z celkového počtu obyvateľov. Spomedzi domácností so závislými deťmi bola chudobou alebo sociálnym vylúčením ohrozená približne každá piata osoba, ale až 46,4 % osôb žijúcich v jednorodičovských domácnostiach. V roku 2023 pocítovalo závažnú materiálnu depriváciu celkovo 7 % obyvateľov. Z kategórie domácností, v ktorých žijú deti, pocítovali materiálnu depriváciu najviac domácnosti s dvomi dospelými a tromi alebo viacerými deťmi (18,5 %) a jednorodičovské rodiny (18,3 %). Výdavky na bývanie tvorili viac než tretinu disponibilného príjmu jednorodičovských domácností – ide o podiel, ktorý je takmer dvojnásobne vyšší než priemer za celú populáciu (17,9 %). Osoby v jednorodičovských domácnostiach sa v porovnaní s celou populáciou (8,9 %) zároveň podstatne častejšie stretávali s preťažením výdavkami na bývanie (22,8 %). Ukazovatele súvisiace s bývaním sú doplnené prehľadom výskytu jednotlivých typov nedoplatkov (za hypotéku/nájom, energie a pod.).

Zodpovedná riešiteľka: Mgr. Zuzana Turkovič, PhD.

11. Klimatické zmeny a ich vplyv na pracovné podmienky a BOZP

Hlavným cieľom výskumnej úlohy bolo analyzovať poznatky a informácie z oblastí klimatickej krízy a zmeny klímy a jej dopadov na zdravie, pracovné podmienky, pracovné prostredie a adaptačné mechanizmy s ohľadom na BOZP. Ďalej identifikovať hlavné pracovné riziká spojené s klimatickou zmenou, pôsobenie tepelného stresu a vytvoriť stratégie, ktoré môžu zamestnávateľia využiť na ochranu svojich zamestnancov a na konkrétne kroky, ako sa môžu zamestnanci sami pripraviť na zmeny počasia a jeho dôsledky.

Zodpovedná riešiteľka: RNDr. Miroslava Kordošová, PhD.

12. Pracovný stres a psychická záťaž ako determinanty BOZP

Výskumná úloha vychádzala z dokumentov Stratégia politiky BOZP v SR na roky 2023 až 2027 a program jej realizácie na roky 2023 až 2027 a Strategický rámec EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na obdobie 2021 – 2027. Výskumná úloha nadviazala na predchádzajúce výskumné projekty z oblasti psychosociálnych rizík a

psychickej záťaže riešené v období 2021 až 2023. Analyzuje pracovný stres, faktory pracovného stresu a činitele spôsobujúce psychickú záťaž, psychickú nepohodu na pracovisku. Identifikuje hlavné pracovné riziká spojené so stresom v práci a ich dopady na BOZP, pracovné podmienky a zdravie zamestnancov. Ponúka odporúčania a konkrétne kroky pre zamestnávateľov, ako ochrániť zamestnancov a zároveň možnosti prevencie stresu aj pre samotných zamestnancov.

Zodpovedná riešiteľka: RNDr. Miroslava Kordošová, PhD.

Sčítanie ľudí bez domova v Bratislave 2023

V Bratislave sa v októbri 2023 po siedmich rokoch z iniciatívy Hlavného mesta opäť uskutočnil výskum a sčítanie ľudí bez domova. Návrh metodiky výskumu a sčítania bol spracovaný Inštitútom pre výskum práce a rodiny (IVPR), ktorý z metodologického hľadiska zastrešoval prípravu zberu dát a ich vyhodnotenie. Nezastupiteľnú úlohu v procese prípravy a priebehu sčítania mali organizácie poskytujúce služby ľuďom bez domova v meste, ako aj takmer 50 dobrovoľníčok a dobrovoľníkov, ktorí sa počas hlavného sčítacieho večera, 16. októbra, zhostili roli anketárov. Tak ako v roku 2016, zber dát neprebíhal len ako jednoduché sčítanie, ale spájal sa s dotazníkovým prieskumom – oslovovaním respondentov a vyplňaním dotazníkov v rozhovore s nimi.

Prezentácia záverečnej správy (Kválová, D., Turkovič, Z., Gerbery, D., Mičicová Ľuptáková, M.: Ľudia bez domova sa rátajú. Záverečná správa zo sčítania ľudí bez domova v Bratislave 2023. Bratislava: Inštitút pre výskum práce a rodiny) a jej hlavných zistení sa realizovala v júni 2024. Správa je dostupná na: <https://ivpr.gov.sk/prinasame-vysledky-zo-scitania-ludi-bez-domova-v-bratislave-2023/>.

Dostupné bývanie so sociálnou podporou v Bratislave

Mesto Bratislava v roku 2020, ako jedna z prvých samospráv na Slovensku, spustilo pilotný dvojročný projekt ukončovania bezdomovectva s prvkami housing first. V spolupráci s neziskovými organizáciami, ktoré majú dlhoročné skúsenosti s prácou s ľuďmi bez domova a rodinami v bytovej núdzi, poskytlo vybraným jednotlivcom a rodinám nájomné bývanie so sociálnou podporou. V roku 2022 hlavné mesto projekt rozšírilo. Rovnako ako v prvej etape projektu Dostupného bývania so sociálnou podporou, Inštitút pre výskum práce a rodiny realizoval pre potreby Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy dvojročný výskum aj v rámci jeho druhej fázy s cieľom vyhodnotiť efektívnosť projektu v oblasti udržania si bývania; identifikovať, v ktorých oblastiach života vedie realizácia projektu k pozitívnym zmenám v životoch účastníkov a účastníčok a identifikovať najčastejšie potreby a intenzitu podpory v projekte. Záverečná správa z projektu (autorkami sú Z. Turkovič, D. Kválová, M. Mičicová Ľuptáková) je vo fáze schvaľovania.

Európske sčítanie ľudí bez domova/Sčítanie v Košiciach

Projekt Európskeho sčítania ľudí bez domova vznikol z iniciatívy EPOCH – Európskej platformy boja proti bezdomovectvu. Projekt formálne odštartoval podpisom zmluvy č. VC/2023/0062 Service contract, uzatvorenej medzi Európskou komisiou a konzorciom výskumných inštitúcií na základe tendra “EMPL/2023/OP/0004 – European Homelessness Count (Európske sčítanie ľudí bez domova)”. Koordinátorom konzorcia je Katolícka univerzita (KU) Leuven v Belgicku a zmluvnou stranou za SR bol v 1. roku jeho realizácie IVPR.

V roku 2024 bolo do sčítania zapojených 15 miest v 10 európskych krajinách, vrátane mesta Košice. 6. 3. 2024 bolo podpísané Memorandum o spolupráci v projekte Európskeho sčítania ľudí bez domova – sčítania na území mesta Košice medzi IVPR, mestom Košice a Nadáciou DEDO.

Sčítanie ľudí bez domova v Košiciach sa uskutočnilo v týždni od 7. – 11. októbra 2024. K hlavným úlohám IVPR v projekte patrila účasť na stretnutiach s európskymi partnermi, so zameraním na prípravu jednotnej metodológie, metodologická príprava sčítania v Košiciach, vrátane školení anketárov zapojených do sčítania a spracovanie dát zo sčítania v Košiciach, vrátane záverečnej správy.

Hlavným cieľom projektu je vytvoriť jednotnú metodológiu sčítania ľudí bez domova a pilotne ju otestovať súčasne vo viacerých európskych mestách, a tak získať porovnateľné dáta o počte ľudí bez prístrešia a v zariadeniach dočasného ubytovania pre ľudí bez domova (ETHOS light 1-3).

IVPR a Projekt EDE (European Disability Expertise)

Od septembra 2020 je Inštitút pre výskum práce a rodiny na základe Zmluvy č. 17/2020 národným zástupcom v projekte EDE – European Disability Expertise. Tento projekt nadväzoval na činnosť siete ANED (The Academic Network of European Disability experts), Akademická sieť európskych expertov/tiek v oblasti zdravotného postihnutia, ktorá vznikla v decembri 2007 a naplňala svoje poslanie do roku 2019.

Rovnako ako v sieti ANED, aj v projekte EDE je hlavným cieľom poskytovať expertízu pre Európsku komisiu v oblasti zdravotného postihnutia, prostredníctvom tematicky zameraných správ, mapujúcich legislatívne zmeny, vývoj štatistických ukazovateľov a dopady rôznych mainstreamových politík a opatrení na osoby so zdravotným postihnutím v jednotlivých členských štátoch Európskej únie a ďalších európskych krajinách. Aktivity projektu sú koordinované holandskou spoločnosťou Human European Consultancy.

V roku 2024 bol Inštitút pre výskum práce a rodiny v projekte EDE zastúpený riešiteľským tímom v zložení: Mgr. Darina Kválová, PhD. (gestorka), PhDr. Daniela Kešelová, PhD., Mgr. Zuzana Turkovič, PhD.

V rámci EDE bola v roku 2024 vypracovaná správa k Európskemu semestru – European Semester report on disability equality. Zároveň sme spracovali tematickú správu zameranú na oblasť zamestnávania ľudí so zdravotným postihnutím, ako jednu z priorít Európskej komisie v rámci naplňania Európskej stratégie pre práva osôb so zdravotným postihnutím 2021-2030.

V rámci projektu bola takisto uskutočnená aktualizácia databázy DOTCOM, ktorej cieľom je ponúknuť stručný prehľad aktuálnej legislatívy v oblastiach, akými sú prístupnosť fyzického prostredia a informácií, vzdelávanie, prístup k zdravotnej starostlivosti, či podpora zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím v jednotlivých krajinách.

Projekt Network / EUROFOUND

Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound) je tripartitná agentúra Európskej únie, ktorej úlohou je poskytovať poznatky na podporu rozvoja lepšie informovanej sociálnej politiky, politiky zamestnanosti a politik súvisiacich s prácou. Nadácia Eurofound bola zriadená v roku 1975 nariadením Rady (EHS) č. 1365/75, aby prispievala k plánovaniu a navrhovaniu lepších životných a pracovných podmienok v Európe. Nové zakladajúce nariadenie bolo prijaté 20. decembra 2018 a účinnosť nadobudlo 20. februára 2019.

Nadácia Eurofound poskytuje informácie, poradenstvo a odborné poznatky o pracovných podmienkach a udržateľnej práci, pracovnoprávných vzťahoch a sociálnom dialógu, zamestnanosti a pracovných trhoch, životných podmienkach a kvalite života. Cieľom nadácie je podporovať inštitúcie, orgány a agentúry EÚ, členské štáty a sociálnych partnerov pri formovaní a vykonávaní sociálnych politik a politik zamestnanosti, ako aj podporovať sociálny dialóg na základe komparatívnych informácií, výskumu a analýz (<https://www.eurofound.europa.eu>).

Inštitút pre výskum práce a rodiny už viac ako 20 rokov spolupracuje s Eurofound, Dublin. V roku 2024, v rámci projektu NEC (Network of Eurofound Correspondents) boli vykonané nasledovné aktivity:

Štúdie

Decarbonisation of residential heating and cooling: The heat pump challenge.
Dekarbonizácia vykurovania a chladenia obytných budov: Výzva tepelné čerpadlá
(Miroslava Kordošová)

Cieľom tohto výskumného projektu bolo zmapovať opatrenia zamerané na proces dekarbonizácie v EÚ so zameraním na inštaláciu tepelných čerpadiel v obytných budovách na zlepšenie energetickej účinnosti a zníženie emisií skleníkových plynov. Tepelné čerpadlá využívajú obnoviteľné zdroje energie (okolité/geotermálne teplo) na prenos užitočného tepla/chladu do vnútorných priestorov. V tejto oblasti existujú ambiciózne ciele EÚ a jednotlivých štátov, ako aj veľkorysá podpora financovania zo strany EÚ a jednotlivých štátov; ale nedostatok pracovných síl, nedostatočná ponuka zručností v stavebnom sektore a komplikovaný návrh dotácií/politik patria medzi prekážky pri dosahovaní týchto cieľov. Slovensko patrí k lídrom vo výrobe aj v inštalácii tepelných čerpadiel, problém je z pracovnou silou a vzdelávaním v oblasti tepelných čerpadiel.

Impact of the twin transitions at sectoral level. *Dopady dvojitej tranzície na sektorovej úrovni – sektor stavebníctvo* (Miroslava Kordošová)

Cieľom tohto výskumného projektu bolo zmapovanie dvojitej tranzície na sektorovej úrovni, v prípade Slovenska sa jednalo o sektor stavebníctva. Stavebníctvo sa neustále vyvíja so zavádzaním nových technológií. Aby si stavebné spoločnosti udržali konkurencieschopnosť, musia tieto nové technológie prijať. Samozrejme z toho vyplývajú aj požiadavky na organizáciu práce, BOZP a podobne. V oblasti

stavebníctva je absolútny nedostatok pracovných síl a zároveň nie k dispozícii ani potrebná kvalifikačná štruktúra. Hoci stavebníctvo patrí v Európe k rozhodujúcim odvetviam pre úspešný prechod smerom k bezemisnému a trvalo udržateľnému rozvoju, v posledných rokoch zaznamenáva prepád. Stavbárov vrátane slovenských netrápi len inflácia, vysoké ceny práce a drahé stavebné materiály, ale aj nedostatok kvalifikovaných pracovníkov. Na trhu práce v stavebníctve chýba cca 20 tisíc pracovníkov rôznych profesií a kvalifikácie. Stredné odborné školy so zameraním na stavebníctvo síce každoročne získavajú nových študentov, avšak väčšina absolventov po skončení štúdia odchádza pracovať do iného odvetvia.

Addressing challenges to mental health in Europe: trends and services. *Riešenie výziev duševného zdravia v Európe: trendy a služby (Daniela Kešelová, Miroslava Kordošová)*

Cielom výskumného projektu bolo zmapovať a pochopiť kľúčové trendy a prevalenciu nepriaznivého duševného zdravia medzi rôznymi skupinami obyvateľstva a identifikovať problémy, ktoré bránia prístupu k podpore v EÚ aj so zreteľom na Slovensko. Skúma politické opatrenia v službách duševného zdravia a opatrenia prijaté mimo týchto služieb (ako sú školy a pracoviská) s cieľom predchádzať alebo riešiť zlé duševné zdravie. Sumarizuje politiky, opatrenia, zdroje výskumov a trendy zamerané na problémy duševného zdravia alebo ich prevenciu. Pozerá sa aj za medicínsky pohľad na problémy duševného zdravia, vrátane zamerania, ktoré úzko presahuje služby duševného zdravia, pričom sa zaujíma o identifikáciu iných politik/služieb.

Collecting information and data on independent living – questionnaire *Zber informácií a údaje o nezávislom živote (Daniela Kešelová, Darina Kválová, Zuzana Turkovič)*

Výstup sa na celoslovenskej úrovni zameriava na vybrané aspekty vedenia nezávislého života a deinštitucionalizácie. Cieľovými skupinami v štúdiu sú osoby so zdravotným postihnutím, seniori, deti do 18 rokov zo zraniteľných skupín, dospelí s problémami s duševným zdravím, osoby bez domova a obeť domáceho násillia. V prvej hlavnej časti popisuje vybrané štatistické údaje o osobách žijúcich v zariadeniach sociálnych služieb a školských zariadeniach v triedení podľa vekových skupín. Prináša tiež štatistické údaje o kapacitách v psychiatrických nemocniciach a oddeleniach, dáta o osobách v dočasnom bývaní so zameraním na osoby bez domova a na obeť domáceho násillia v bezpečných ženských domoch. Špecifickou témou v štúdiu je problematika životných podmienok v rezidenčných zariadeniach a v dočasnom ubytovaní uvedených cieľových skupín. Ďalšia hlavná časť sa zameriava na oblasť deinštitucionalizácie. Mapuje stratégie na národnej úrovni a iniciatívy podporujúce nezávislý život. Komparatívna štúdia porovnávajúca uvedenú problematiku medzi jednotlivými štátmi EÚ bola vydaná organizáciou Eurofound 25. októbra 2024 a je dostupná na:

<https://www.eurofound.europa.eu/en/publications/2024/paths-towards-independent-living-and-social-inclusion-europe>

Informal care and undeclared care work *Neformálne opatrovanie a nedeklarovaná starostlivosť (Daniela Kešelová, Zuzana Turkovič)*

V prvej časti sa výstup na národnej úrovni zameriava najmä na výzvy, ktorým čelia neformálni opatrovatelia a opatrovatelky a na politiky podpory neformálnych opatrovateľov a opatrovateliek. Vzhľadom k tomu, že jednou z hlavných cieľových skupín, na ktoré sa štúdia primárne zameriavala, sú mladí opatrovatelia a opatrovatelky do 18 rokov sa uvedená časť venuje aj opatreniam pre ich podporu. Ďalšou cieľovou skupinou štúdie boli osoby vykonávajúce viac typov neformálnej starostlivosti (tzv. sendvičová generácia). Druhá hlavná časť mapuje problematiku nedeklarovanej práce v oblasti starostlivosti. Nedeklarovaná starostlivosť bola definovaná ako „platené služby starostlivosti, vykonávané niekedy v domácnostiach, ktoré nie sú vykazované verejným orgánom“. Zisťované boli podmienky vykonávania nedeklarovanej starostlivosti, sociodemografické charakteristiky opatrovateľov a opatrovateliek, výzvy, ktorým čelia a mapovaniu politík zameraných na formalizáciu, resp. zabránenie nedeklarovanej starostlivosti. Komparatívnu štúdiu porovnávajúcu problematiku medzi jednotlivými štátmi EÚ vydal Eurofound 25. marca 2025 a je dostupná na:

<https://www.eurofound.europa.eu/en/publications/2025/undeclared-care-work-eu-policy-approaches-complex-socioeconomic-challenge>

National mapping of pay transparency measures and work of equal value principles
STAGE 1 – short questionnaire + Case study – pay transparency measures and work of equal value principles – STAGE 2: Desk research, interviews and case summary

Národné mapovanie opatrení transparentnosti odmeňovania a princípov rovnakej hodnoty - 1. ETAPA - krátky dotazník + Prípadová štúdia – opatrenia transparentnosti odmeňovania a princípy rovnakej hodnoty – 2. ETAPA: Desk research, rozhovory a zhrnutie prípadu (Zuzana Turkovič)

Prvá etapa úlohy bola zameraná na získanie základných informácií o opatreniach zameraných na transparentnosť odmeňovania a odmeňovanie práce rovnakej hodnoty, ktorá je ustanovená § 119a Zákonníka práce. Za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty sa podľa neho považuje práca rovnakej alebo porovnateľnej zložitosti, zodpovednosti a namáhavosti, ktorá je vykonávaná v rovnakých alebo porovnateľných pracovných podmienkach a pri dosahovaní rovnakej alebo porovnateľnej výkonnosti a výsledkov práce v pracovnom pomere u toho istého zamestnávateľa.

Nadväzujúcu druhú fázu reprezentovala prípadová štúdia, ktorá bola vypracovaná v spolupráci s Národným inšpektorátom práce so zameraním na problematiku konceptu hodnoty práce a rovnakej odmeny za prácu rovnakej hodnoty. Išlo o podrobné pokrytie viacerých s touto oblasťou súvisiacich tém, ktoré sa viažu k výkonu inšpekčnej činnosti, ako napr. definovanie s posudzovanie hodnoty práce v praxi, preventívne opatrenia a osвета, špecifiká súkromného a verejného sektora či príklady dobrej praxe.

Policies to support vulnerable workers (Double topical update questionnaire) *Politiky na podporu zraniteľných pracovníkov (Dvojitý tematický aktualizčný dotazník)* (Zuzana Turkovič, Martina Mičicová Ľuptáková)

Európska únia sa zaviazala zabezpečiť spravodlivé a primerané pracovné podmienky pre všetkých pracovníkov. Niekoľko smerníc a politík ustanovuje kľúčové zásady a práva, avšak mnohí pracovníci naďalej čelia výzvam súvisiacim s neistotou zamestnania (práce) aj napriek týmto opatreniam. Cieľom úlohy bolo objasniť vývoj v oblasti neistej/prekérnej práce, priblížiť pracovné podmienky zraniteľných pracovníkov a pochopiť faktory vysvetľujúce pretrvávanie takejto práce na pracovnom trhu. Okrem toho bolo cieľom tiež zmapovať legislatívne a iné opatrenia a ich efektívitu. Osobitná pozornosť bola venovaná aspektom a regulácii pracovného pomeru na dobu určitú, náležitostiam ukončenia pracovného pomeru, či podmienkam hromadného prepúšťania. Súčasťou úlohy bol aj prehľad aktívnych opatrení trhu práce a ich implementácie s osobitným zreteľom na vybrané kategórie pracovníkov (napr. mladí ľudia, ľudia vo vyššom veku, osoby so zdravotným znevýhodnením).

Involvement of social partners in national policy making and EU-related policies. *Zapojenie sociálnych partnerov do tvorby národných politík a politík súvisiacich s EÚ* (Rastislav Bednárík)

Na základe konkrétnych príkladov sa v štúdií nachádza posúdenie vplyvu politík semestra EÚ, požadovaných reforiem a investícií na národné politiky. Bolo vybraných 5 politík z Plánu obnovy a odolnosti: Podpora predprimárneho vzdelávania, Výstavba, rekonštrukcia a vybavenie novej siete nemocníc, Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov, Fungovanie schémy dekarbonizácie priemyslu a Zabezpečenie školského vybavenia a školenie učiteľov v oblasti OZE alebo elektromobility. Osobitne bola sledovaná kvalita zapojenia sociálnych partnerov (organizácií zamestnávateľov a odborárov) do tvorby národných politík a politík súvisiacich s EÚ vo vyššie uvedených oblastiach: jednak vývoj v rokoch 2020-2024, ďalej vplyv politických faktorov, úloha sociálnych partnerov na najvyššej úrovni a úloha sektorových partnerov v čase implementácie reforiem a politických opatrení, a tiež analýza explicitnej podmienenosti európskeho semestra a najmä Plánu obnovy a odolnosti, ktoré spúšťajú národné reformy.

Štúdie reprezentatívnosti

V predchádzajúcom období boli vypracované viaceré štúdie reprezentatívnosti (REP) s cieľom zmonitorovať štruktúru a trendy zamestnanosti a existenciu a priebeh sociálneho dialógu a zastupovanie na európskej úrovni vo vybraných sektoroch hospodárstva na Slovensku. Každá REP má štandardnú štruktúru – Informácie o situácii v sektore najmä z aspektu zamestnanosti a pôsobení zamestnávateľských a odborárskych zoskupení v sektore, ďalej sú tu Informačné listy o konkrétnych zamestnávateľských a odborárskych organizáciách a prehľad o sociálnom dialógu v danom sektore. V roku 2024 s presahom do roku 2025 boli vypracované REP za nasledujúce sektory:

- Osobné služby (Hair & beauty) (Miroslava Kordošová)
- Koža a garbiarstvo (Miroslava Kordošová)
- Prístavy (Daniela Kešelová)
- Vnútrozemská vodná doprava (Daniela Kešelová)
- Železnice – (Daniela Kešelová)
- Cukor (Rastislav Bednárík)

Ročné prehľady

Working time up-date 2024/23 *Pracovný čas 2023 – 2024 – Doplnenie databázy Eurofound o aktuálnych aktivitách týkajúcich sa pracovného času na Slovensku (Miroslava Kordošová)*

Pravidelne každé dva roky sa aktualizuje databáza o pracovnom čase na Slovensku. V roku 2024 sa aktualizovali niektoré údaje týkajúce sa priemerného počtu hodín pracovného času vo vybraných sektoroch hospodárstva SR – chemický priemysel, strojárstvo, bankovníctvo, maloobchod a verejná správa. Ďalej sa kontrolovali a aktualizovali údaje o regulácii pracovného času, vrátane zákonných limitov týždenného pracovného času, nárokov na ročnú dovolenku podľa zákona a kolektívnom vyjednávaní, odhadov priemerného kolektívne dohodnutého normálneho pracovného času.

Slovakia: Developments in working life 2024 - Working papers *Vývoj v pracovnom živote – ročná revue 2024 (Rastislav Bednárík, Martina Mičicová Ľuptáková, Miroslava Kordošová, Ľudovít Czírja, Daniela Kešelová, Zuzana Turkovič)*

V uvedenom materiáli sa nachádzajú informácie týkajúce sa najdôležitejších udalostí v pracovnom živote na Slovensku v roku 2024.

Slovakia: Working life country profiles update 2024 *Pracovný život – Profil krajiny (Slovensko) (Rastislav Bednárík, Martina Mičicová Ľuptáková, Miroslava Kordošová, Ľudovít Czírja, Daniela Kešelová, Zuzana Turkovič)*

Na internetovej stránke Eurofoundu sú publikované profily pracovného života krajín EÚ. Tieto profily sa každoročne upravujú a inovujú. Aktualizáciu za Slovensko pripravili všetci členovia tímu NEC Slovensko.

Minimum wages – annual review 2024 and country profiles on minimum wage setting *Minimálne mzdy - ročný prehľad 2024 a profil krajiny o nastavení minimálnej mzdy (Ľudovít Czírja)*

Správa o minimálnej mzde sa vypracováva každoročne a týka sa úrovne minimálnej mzdy platnej na Slovensku od 1. januára daného roku a okolností jej určenia. Údaje o mesačnej a hodinovej minimálnej mzde sa príbežne vkladajú do historickej databázy formou Excel tabuľky za jednotlivé mesiace roka a dopĺňajú sa o minimálne mzdové tarify podľa šiestich stupňov obťažnosti prác uvedených v Zákonníku práce. Tieto základné informácie boli doplnené o spôsob určenia minimálnej mzdy na r. 2025, o

stanoviská sociálnych partnerov a tripartitné rokovania s vládou. Tohtoročná aktualizácia zahrňovala špecifické informácie o tom, aké opatrenia boli prijaté na realizáciu Smernice EÚ o minimálnej mzde na Slovensku. K tomu boli poskytnuté podrobné informácie o opatreniach prijatých v novele Zákona o minimálnej mzde (Zákon č. 289/2024) a v novele Zákona o kolektívnom vyjednávaní. Okrem toho bol aktualizovaný Profil Slovenska o minimálnej mzde.

Databázy

Screening of ERM supports instruments update within EU Policy Watch – Phase 1 *Skríning ERM podpora pre aktualizáciu nástrojov v rámci EU Policy Watch - 1. fáza*, a **Update of restructuring supports instruments in the EU Policy Watch database – Phase 2** *Aktualizácia nástrojov podpory reštrukturalizácie v databáze EUPolicyWatch - 2. fáza* (Rastislav Bednárík, Miroslava Kordošová)

EU Policy Watch database – update T3 2023 *Databáza EU PolicyWatch - aktualizácia T3 2023* (Rastislav Bednárík, Daniela Kešelová, Miroslava Kordošová)

T3 2024 – General review and update of cases *T3 2024 - Všeobecná kontrola a aktualizácia prípadov* (Rastislav Bednárík, Daniela Kešelová, Ľudovít Czírja, Miroslava Kordošová)

ERM restructuring events database (factsheets) in 2024 *Databáza udalostí reštrukturalizácie ERM (poskytnutie informačných listov ERM v r. 2024)* (Filip Kordoš)

Contributing to the maintenance of contact information and subscription preferences of Eurofound's defined stakeholders and target audiences at national level – update *Prispievanie k udržiavaniu kontaktných informácií a schválených preferenčných zainteresovaných strán a cieľových skupín definovaných nadáciou Eurofound na národnej úrovni – aktualizácia* (Miroslava Kordošová)

Národný projekt Prevencia a eliminácia násilia a sociálneho vylúčenia prostredníctvom národných liniek pomoci

Činnosť Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách a Národnej linky pre ženy zažívajúcej násilie za rok 2024

1. Výskum a monitoring

V roku 2024 bola realizovaná spoločná výskumná aktivita v rámci projektu spolupráce Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násilia na ženách a Nórskeho centra pre štúdium násilia a traumatického stresu s podporou Nórskeho finančného mechanizmu, ktorá sa bližšie pozerala na úlohy a fungovanie špecializovaných služieb pre ženy zažívajúce násilie v jednotlivých krajinách. Špecializované služby pri svojej práci uplatňujú špecifické východiská a princípy, ako aj osobitné nástroje práce. Slovenská časť sa zamerala najmä na kvalitatívne zisťovanie skúseností a vnímania systému podpory zo strany žien zažívajúcich partnerské násilie a ich detí. Výskumná správa z tejto časti *Akoby násilie s tým nič nemalo*² zachytáva ich skúsenosti a vnímanie špecializovaných služieb a verejných inštitúcií, s ktorými najčastejšie prichádzali do kontaktu v situáciách násilia v partnerskom vzťahu, v čase odchodu z neho alebo po ňom. V slovenských podmienkach doteraz absentoval výskum zachytávajúci priame skúsenosti žien zažívajúcich partnerské násilie a ich detí s využívaním špecializovaných služieb, ako aj iných verejných inštitúcií zapojených do riešenia tohto spoločenského problému. Výsledkom bilaterálnej spolupráce bolo tiež porovnanie situácie na Slovensku a v Nórsku v dvoch výstupoch: *Joint report from Norway and Slovakia: Shelters and intimate partner and domestic violence support services: arenas for help, interventions, and empowerment?*³

---

² <https://ivpr.gov.sk/ako-by-nasilie-s-tym-nic-nemalo-skusenosti-zien-zazivajucich-partnerske-nasilie-so-sluzbami-a-instituciami-zuzana-ocenasova-michaela-jankovicova-barbora-burajova-2024/>

³ https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2024/04/Joint_Report_NO_SK_on_Support_Services.pdf

V roku 2024 Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách (ďalej ako „KMC“) dokončilo odborné práce na štúdiu uskutočniteľnosti Centra pre sexuálne viktimizované osoby, ktoré môžu v budúcnosti slúžiť ako teoretické východisko pre prieskum postojov stakeholderov k vytvoreniu týchto špecializovaných pracovísk na Slovensku. Publikácia *Integrovaná pomoc v prípadoch sexuálnej viktimizácie*⁴ na príkladoch dobrej praxe zo zahraničia a štúdia predpokladov na Slovensku objasňuje význam a východiská špecifickej podpory pre sexuálne viktimizované osoby.

2. Vzdelávanie

KMC realizovalo 29.-30.4.2024 seminár v Búči *Vybrané aspekty sexuálne motivovaných TČ*, ktorého sa zúčastnilo 16 účastníkov (12 ž, 4 m); ďalej sa uskutočnil on-line *Cyklus vzdelávania o sexualizovanom násilí pre odborníkov a odborníčky v oblasti duševného zdravia* (19.3.,20.3., 26.3., 27.3., 9.4., 10.4., 16.4./2024) a *prednášky na Filozofickej fakulte Univerzity PJ Šafárika v Košiciach* sa dňa zúčastnilo 8.4.2024 10 účastníčok (10 ž). KMC ako spoluorganizátor prispelo aj ku konferencii *Násilie na ženách, ich deťoch a domáce násilie v praxi Žilinského kraja* (15.4.2024, 122 účastníkov: 11 m, 111 ž). Záverečná konferencia projektu „Zlepšenie ochrany práv obetí – posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu“, kde bolo KMC odborným garantom partnerstva a aktivít MV SR, ZVJS SR a APZ SR sa realizovala 29.4.2024 on-line formou, pričom sa jej zúčastnilo 47 účastníkov a predstavili sa všetky výstupy, ktoré boli úspešne realizované v rámci projektu.

Tím KMC do konca roka 2024 pripravil ešte ďalšie dva vzdelávacie programy o sexuálnom zneužívaní detí, jeho identifikácii a možnostiach intervencie: jeden pre zamestnanectvo Národného projektu *Intervenčné tímy*, ktorý implementuje Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity (5 modulov, program bol ukončený), a druhý pre terapeutov a terapeutky so špecializáciou na traumy združených v Slovenskom inštitúte pre psychotraumatológiu a EMDR (7 modulov a 6 intervízijských stretnutí, program prebieha).

3. Multiinštitucionálna spolupráca a výmena skúseností

V rámci multiinštitucionálnej spolupráce expertky KMC zastupovali NLŽ vo Výbore pre rodovú rovnosť, v regionálnej skupine multiinštitucionálnej spolupráce v BSK a v Expertnej skupine pre prácu s odsúdenými a poškodenými Rady vlády pre prevenciu kriminality.

Pre MO SR KMC spracovalo *Odporúčania k tematického rozsahu vzdelávania pre implementáciu Rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN 1325 a integráciu rodového hľadiska do vojenských organizácií a síl so zameraním na prevenciu a elimináciu násilia na ženách*, ktoré je plnením úloh Národného akčného plánu na vykonávanie

---

⁴ https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2024/10/%C5%A0%C3%BAdia_Centrum-pre-sexu%C3%A1lne-viktimizovan%C3%A9-osoby.pdf

rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti na roky 2021 – 2025.

V rámci spolupráce z PZ SR expertky KMC na Vyšetrovateľských dňoch organizovaných Prezídium PZ SR, špecializačnom kurze pre vyšetrovateľom a poverených príslušníkov PZ na prípady násilia na ženách a domáceho násilia Akadémie PZ SR a zastupovali KMC a Národnú linku pre ženy zažívajúce násilie (ďalej ako „NLŽ“) na celoslovenskom stretnutí vyšetrovateľov ohľadom prípadov domáceho násilia v Banskej Bystrici. KMC a NLŽ absolvovali od mája 2024 absolvoval 15 sieťovacích stretnutí (online) s poradenskými centrami a Bezpečnými ženskými domami.

4. Osveta

Dňa 6. 6. 2024 KMC vystúpilo s prezentáciou na odbornom seminári „Ochrana detí pred násilím – rodovo podmienené násilie – multidisciplinárna spolupráca v praxi“, ktorý bol organizovaný: Ústredie PSVaR – VŠZaSP sv. Alžbety, n.o. Bratislava – Inštitút pre výskum práce a rodiny, Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách.

24. 6. 2024 sme zorganizovali verejnú diskusiu: *Čo vieme o skúsenostiach žien zažívajúcich partnerské násilie so službami a inštitúciami?* Predstavili sme najnovšie zistenia o násilí na ženách a dievčatách: výsledky výskumu D. Gerberyho "Výskum rodovo podmieneného násilia na ženách"⁵ a výskumu "Akoby násilie s tým nič nemalo. Skúsenosti žien zažívajúcich partnerské násilie so službami a inštitúciami". V rámci osvetu a komunikácie sme sa od mája do decembra 2024 zúčastnili na 5 verejne prístupných diskusiách organizovaných spolkom žien Živena.

Zverejnili sme jeden blog o sexuálnom zneužívaní detí. Na sociálnych sieťach od októbra realizujeme osvetový seriál, ktorý sa venuje častým otázkam, s ktorými sa na konzultantky na linke obracajú ženy zažívajúce násilie <https://www.facebook.com/linkaprezeny>.

Od 25. novembra 2024 bol v rámci projektu realizovaný 6. ročník kampane „Zastavme násilie na ženách“. Táto osvetová kampaň je príspevkom Slovenska ku globálnej kampane Orange the World, ktorú každoročne vyhlasuje OSN a prebieha počas 16 dní aktivizmu proti násiliu na ženách do 10. decembra, kedy si pripomínáme Deň ľudských práv. Kľúčovým aspektom našej kampane nie je len vlastná činnosť, ale motivácia a zapojenie iných aktérov, štátnych aj neštátnych, s ktorými spoločne verejnosti komunikujeme jedno spoločné poslanstvo, sprevádzané zhodnými vizuálnymi znakmi – oranžovou farbou a výzvou na zastavenie rodovo podmieneného násilia. Tradične našu výzvu proti násiliu podporila väčšina

---

⁵ https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2024/02/Vyskum_rodovo_podmieneneho_nasilia_2023-1.pdf

zahraničných diplomatických misíí v SR, niektoré ministerstvá a prezident Slovenskej republiky, ale aj verejný ochranca práv a Slovenské národné stredisko pre ľudské práva. Vážime si podporu medzinárodných organizácií ako UNHCR, UNICEF, komisie pri UNESCO a IOM. Výzva Zastavme násilie na ženách sa objavila na svetelných tabuliach hokejových zápasov v Žiline a Bratislave, ale aj v priestoroch kultúrnych inštitúcií, akými sú Mestská knižnica v Bratislave, Múzeum Mesta Bratislava či Divadlo Pavla Országha Hviezdoslava a filmové podujatie Filmtopie. Násilie odmietli aj na akademickej pôde Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave, ale i na viacerých fakultách Univerzity Komenského v Bratislave. Dôležitou podporou pre ženy zažívajúce násilie boli tento rok aj miestne a mestské samosprávy a všetky samosprávne kraje.

V spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva sme nahrali podcast s názvom ZASTAVME NÁSILIE, PODPORME PREŽIVŠIE pre kanál NoPráve. O problémoch žien zažívajúcich násilie sme sa rozprávali v reláciách TV Spark a Slovenskom rozhlase, Rádiu Regina.

Spolupracovali sme s UNHCR a SNSLP na čítačke Monológy o násilí, ktorá priniesla autentické výpovede žien o partnerskom násilí a aj o násilí, ktoré niektoré matky zažívajú od svojich dospelých detí.

Vďaka spolupráci s Mestským múzeom Bratislava sme dňa 28. novembra uskutočnili v Apponyho paláci čítačku z diela prvej slovenskej feministky Hany Gregorovej a súčasnej autorky a spoluzakladateľky ASPEKTu Jany Juráňovej pod názvom Ako píšú slovenské autorky o násilí? Čítajme Hanu, čítajme Janu.

Naša spolupráca s kanceláriou UNICEF Slovenská republika a HC Slovan Bratislava priniesla verejnosti nové videospoty proti násilí na ženách, kde hokejové osobnosti vyjadrili jasné NIE násilíu. Táto kampaň bola zverejnená na webstránke <https://www.laskanemaboliet.sk/>.

Fotografie organizácií a osobností, ktoré odmietajú násilie na ženách, sú zverejnené na sociálnych sieťach KMC a na webovej stránke www.zastavmenasilie.gov.sk, kde je možné získať aj bližšie informácie o zorganizovaných podujatiach.

Odsúdenie násilia na ženách vyjadrilo na spoločnej fotografii 55 diplomatických misí akreditovaných na Slovensku spolu s prezidentom Petrom Pellegrínom a piatimi ministrami Slovenskej republiky podporujúcimi myšlienku kampane Orange the world

Kolektív Inštitútu pre výskum práce a rodiny s výzvou na zastavenie násilia voči ženám a dievčatám

5. Činnosť Národnej linky pre ženy zažívajúce násilie

Národná linka pre ženy zažívajúce násilie (ďalej aj ako „NLŽ“) je registrovaná ako sociálna služba krízovej intervencie podľa ustanovenia § 53 zákona č. 448/2008 Z. z o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. NLŽ je nepretržitou prevádzkou bezplatne dostupnou pre všetky osoby volajúce z územia Slovenskej republiky. Hlavnou cieľovou skupinou NLŽ sú ženy zažívajúce násilie, no konzultantky v rámci svojich kapacít intervedujú počas každého prijatého hovoru bez ohľadu na pohlavie volajúcich osôb alebo podstatu ich problému. Pri každej volajúcej osobe realizujú identifikáciu problému, v prípade potreby krízovú intervenciu, základné sociálne poradenstvo a odporúčenie ďalších vhodných dištančných alebo ambulantných podporných služieb. Pri cieľovej skupine osôb, ktoré zažívajú násilie, je realizovaný aj kvalifikovaný odhad rizika nebezpečenstva, ktorý je zohľadňovaný v rámci poradenstva. NLŽ pre skupinu volajúcich ohrozených násilím pri krízových situáciách asistuje pri privolaní polície alebo záchranných zložiek a overuje dostupnosť bezpečného ubytovania.

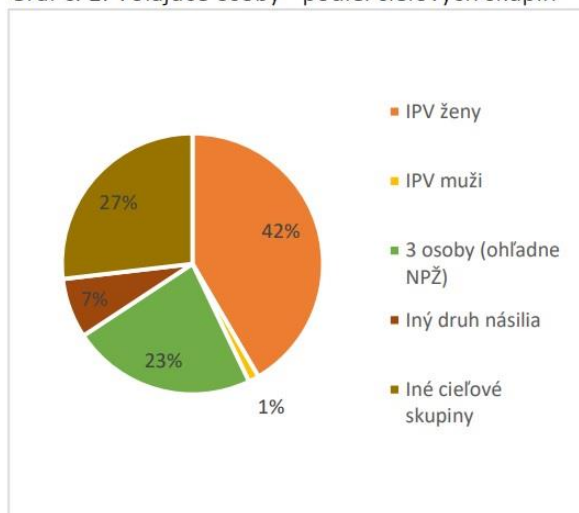
Od 1. januára 2024 do 31. 12. 2024 konzultantky prijali 2527 z celkových 2899 prichádzajúcich hovorov. Priemerne mesačne konzultantky prijali 87% prichádzajúcich hovorov, čo je nárast oproti predchádzajúcemu roku o 6% p. b. Za osobitnú zmienku stojí skutočnosť, že priemerný mesačný počet neprijatých hovorov oproti roku 2023 klesol o 35% na 31 hovorov mesačne. Najčastejšími dôvodmi neprijatia hovoru bolo rýchle prerušenie hovoru volajúcou osobou počas vyzváňania linky alebo obsadenie oboch poradkýň na zmene v čase ďalšieho prichádzajúceho hovoru. Uvedenú zvýšenú efektívnosť je možné jednoznačne pripísať k zvýšeniu počtu poradkýň v jednej zmene na dve poradkyne. Bližší pohľad na štatistické dáta z činnosti NLŽ počas implementácie projektu ukazuje tabuľka č. 1.

Tab. č. 1: Dáta o činnosti NLŽ počas implementácie projektu (Zdroj: Evidencia NLŽ)

Počet volajúcich osôb a počet hovorov	2024	
	I.-XII. 2024	Mesačný Ø
IPV: počet žien – prvý kontakt v 2024	458	38
počet hovorov	683	57
IPV: počet žien – prvý kontakt pred 2024	54	5
počet hovorov	254	21
IPV: počet mužov – prvý kontakt v 2024	22	2
počet hovorov	69	6
IPV: počet mužov – prvý kontakt pred 2024	0	0
počet hovorov	0	0
Počet 3. osôb volajúcich ohľadom NPŽ – prvý kontakt v 2024	267	22
počet hovorov	313	26
Počet 3. osôb volajúcich ohľadom NPŽ – prvý kontakt pred 2024	7	1
počet hovorov	72	6
Iný druh násillia: počet osôb – prvý kontakt v 2024	94	8
počet hovorov	153	13
Iný druh násillia: počet osôb – prvý kontakt pred 2024	9	1
počet hovorov	25	2
Iné cieľové skupiny: počet osôb – prvý kontakt v 2024	356	30
počet hovorov	523	44
Iné cieľové skupiny: počet osôb – prvý kontakt pred 2024	9	1
počet hovorov	11	1
Zneužitie linky (počet hovorov)	428	36
Počet prichádzajúcich hovorov	2899	242
Počet prijatých hovorov	2527	211
Počet neprijatých hovorov	372	31
Podiel prijatých hovorov na prichádzajúcich	87%	87%

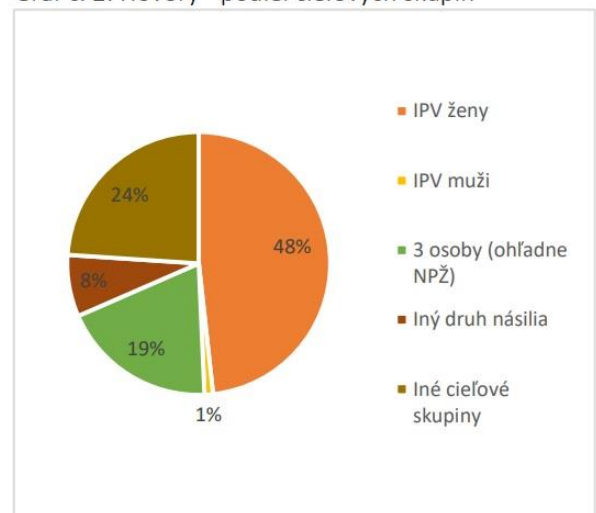
Najpočetnejšou skupinou volajúcich boli ženy zažívajúce násilie (512). 365 hovorov bolo prijatých od ľudí, ktorí sa na NLŽ obrátili s iným problémom ako násilie, vrátane otcov/matiek maloletých detí v rodičovskom konflikte a ľudí s psychickými problémami. Tretiu najpočetnejšiu skupinu tvorili osoby (274), ktoré vo svojom okolí poznajú obeť domáceho násillia a hľadali poradenstvo, ako jej/jemu pomôcť a poskytnúť podporu. Najviac hovorov bolo od žien zažívajúcich násilie v intímnych partnerských vzťahoch (937), pričom na jednu volajúcu pripadali v priemere mesačne takmer dva hovory. Bližší pohľad na cieľové skupiny podľa početnosti volajúcich ukazuje graf č. 1 a na cieľové skupiny podľa počtu hovorov ukazuje graf č. 2.

Graf č. 1: Volajúce osoby - podiel cieľových skupín

Zdroj: Evidencia NLŽ

Graf č. 2: Hovory - podiel cieľových skupín

Zdroj: Evidencia NLŽ

Ako pri činnosti iných liniek pomoci, konzultantky NLŽ sa musia vyrovnávať aj so zneužívaním linky a obťažujúcimi hovormi, v priemere išlo o každý 6. prijatý hovor.

Národný projekt Podpora a profesionalizácia odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia

Hlavným cieľom národného projektu je prostredníctvom plánovaných aktivít prispieť k tvorbe funkčného systému rezortného vzdelávania a k podpore profesionalizácie výkonu odborných činností v oblasti sociálneho začlenenia. Realizáciou NP sa zabezpečí podpora vzdelávania odborných kapacít subjektov v oblasti sociálneho začlenenia, lepšia koordinácia vzdelávania v rezorte a systematické napĺňanie vzdelávacích potrieb v nadväznosti na vykonávané odborné činnosti.

Projekt je realizovaný prostredníctvom dvoch hlavných aktivít:

- **Hlavná aktivita č. 1** je zameraná na podporu systému vzdelávania odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia a na odborné vzdelávanie potrebné pre výkon odborných činností zamestnancami v oblasti sociálneho začlenenia ako zamestnancami vykonávajúcimi politiky a opatrenia v oblasti prevencie diskriminácie a/alebo sociálneho začlenenia vo verejnom aj neverejnom sektore.
  - Podaktivita č. 1.1 Podpora systému vzdelávania odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia
  - Podaktivita č. 1.2 Vzdelávanie odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia
- **Hlavná aktivita č. 2** je zameraná na poskytovanie finančných príspevkov na individuálne vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálneho začlenenia.

Cieľom vzdelávania odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia je prispieť k ich odbornému rastu, adaptabilite a profesionalizácii výkonu odborných činností. Zvyšovanie odbornosti a posilňovanie zručností zamestnancov v oblasti sociálnej inklúzie bude prispievať ku skvalitneniu služieb poskytovaných klientom rezortu, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii a sú ohrození sociálnym vylúčením. Vzdelávacie aktivity sa diferencujú podľa obsahového zamerania pre jednotlivé cieľové skupiny alebo podľa spôsobu realizácie:

- vzdelávanie v akreditovaných špecializačných vzdelávacích programoch;
- kompetenčné/odborné vzdelávanie za účelom prehlbovania odborných vedomostí a zručností;
- finančné príspevky na profesijne orientované individuálne vzdelávanie.

Cieľové skupiny tvoria zamestnanci v odvetvovej pôsobnosti rezortu PSVR (sociálni pracovníci, asistenti sociálnej práce a ďalšie skupiny odborných zamestnancov v oblasti sociálnych vecí a rodiny) pracujúci najmä v nasledovných inštitúciách:

- úrady práce, sociálnych vecí a rodiny,
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- samospráva,
- centrá pre deti a rodiny (v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia PSVR, v zriaďovateľskej pôsobnosti obce/VÚC alebo akreditované podľa zákona č. 305/2005 Z. z.),
- akreditované subjekty podľa zákona 305/2005 Z. z., ktoré nie sú centrami pre deti a rodiny,
- verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb,
- subjekty vykonávajúce činnosti vo verejnom záujme.

V júni 2024 sa úspešne spustilo vzdelávanie v špecializačnom vzdelávacích programov Sociálna kuratela a Sociálna posudková činnosť. Následné od septembra 2025 sa rozšírilo vzdelávanie aj na kompetenčné/odborné vzdelávanie za účelom prehĺbovania odborných vedomostí a zručností zamestnancov. Všetky vzdelávania prebiehajú v Vzdelávacom stredisku MPSVR SR v Tatranskej Štrbe.

Publikačná činnosť

Bulletin IVPR

Inštitút pre výskum práce a rodiny pokračoval v roku 2024 vo vydávaní svojho periodika pod názvom Bulletin IVPR, piaty ročník Bulletinu IVPR je dostupný na webstránke IVPR v [samostatnej sekcii](#).

[Bulletin IVPR 1/2024 \(Hybridná práca je čoraz populárnejšia. Výhody a nevýhody zavedenia hybridnej práce na pracoviská\)](#) – Miroslava Kordošová

[Bulletin IVPR 2-3/2024 \(Zlepšenie podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím v štátnej a verejnej správe. Pilotné monitorovanie v rezorte práce, sociálnych vecí a rodiny SR\)](#) – Darina Kválová, Daniela Kešelová

[Bulletin IVPR 4-5/2024 \(Vyhodnotenie materskej dovolenky pre otcov vo vzťahu k ich reálnemu zapojeniu do starostlivosti o deti\)](#) – Rastislav Bednárík, Daniela Kešelová

[Bulletin IVPR 6-7/2024 \(Podpora dobrovoľníctva starších ľudí\)](#) – Kvetoslava Repková, Alžbeta Brozmanová Gregorová

[Bulletin IVPR 8/2024 \(Neželané praktiky na pracovisku \(mobbing, bossing, obťažovanie a iné\) a ako im predchádzať\)](#) – Miroslava Kordošová

[Bulletin IVPR 9/2024 \(Potreby rodín s maloletými deťmi. Komparácia hlavných zistení z výskumov realizovaných v rokoch 2014 a 2023\)](#) – Zuzana Turkovič, Martina Mičicová Ľuptáková

[Bulletin IVPR 10/2024 \(Podpora dobrovoľníctva starších ľudí. Vybrané kvalitatívne zistenia a výzvy k systému inkluzívneho dobrovoľníctva\)](#) – Kvetoslava Repková, Alžbeta Brozmanová Gregorová

[Bulletin IVPR 11-12/2024 \(Dve dekády analýz na Inštitúte pre výskum práce a rodiny\)](#) – Daniel Gerbery

Bednárík, Rastislav:

BEDNÁRIK, R. (2024): Stav sociálnej ochrany na Slovensku (Situácia k 1.1.2024). IVPR: Bratislava, 77 s. ISBN 978-807138-190-7

BEDNÁRIK, TURKOVIČ, Z. (2024): Slovakia: Metadata for the Eurofound database of collective agreements for low-paid workers. (Research managers: Christine Aumayr-Pintar, Jakub Kostolný and Marco Seghesio), European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound), Dublin 2024, 41 p.

BEDNÁRIK, R. (2024): Stav sociálnej ochrany na Slovensku (Situácia k 1.7.2024). IVPR: Bratislava, 77 s.

GERBERY, D.; BEDNÁRIK, R. (2024). Flexible retirement pathways – Slovakia. European Social Policy Analysis Network, Brussels: European Commission, 16 p.

BEDNÁRIK, R. (2024): Analýza ekonomickej hodnoty neplatenej práce vo vzťahu k HDP ako podklad pre vytvorenie nástrojov pre vyváženú delbu práce. IVPR, Bratislava 60 s.

BEDNÁRIK, R., KEŠELOVÁ, D. (2024): Vyhodnotenie materskej dovolenky pre otcov vo vzťahu k ich reálnemu zapojeniu do starostlivosti o deti. IVPR: Bratislava 2024, 30 s.

BEDNÁRIK, R., MIČICOVÁ ĽUPTÁKOVÁ, M., KORDOŠOVÁ, M., CZÍRIA, Ľ., KEŠELOVÁ, D., TURKOVIČ, Z. (2024): Developments in working life in 2023, Eurofound, Dublin

Gerbery, Daniel:

GERBERY, D.; BEDNÁRIK, R. (2024). Flexible retirement pathways – Slovakia. European Social Policy Analysis Network, Brussels: European Commission, 16 p.

Kválová, D., Turkovič, Z., Gerbery, D., Mičicová Ľuptáková, M. (2024): Ľudia bez domova sa rátajú. Záverečná správa zo sčítania ľudí bez domova v Bratislave 2023. Bratislava: IVPR, 2024

Gerbery, D., & Miklošovič, T. (2024). What Prospects for Working Poor? Central Europe's Experience with Dynamics of In-work Poverty. *International Journal of Sociology*, 54(4), 265–285. <https://doi.org/10.1080/00207659.2024.2357903>

Kešelová, Daniela:

BEDNÁRIK, R., KEŠELOVÁ, D. (2024): Vyhodnotenie materskej dovolenky pre otcov vo vzťahu k ich reálnemu zapojeniu do starostlivosti o deti. IVPR: Bratislava 2024, 30 s.

BEDNÁRIK, R., MIČICOVÁ ĽUPTÁKOVÁ, M., KORDOŠOVÁ, M., CZÍRIA, Ľ., KEŠELOVÁ, D., TURKOVIČ, Z. (2024): Developments in working life in 2023, Eurofound, Dublin

KEŠELOVÁ, D. (2024): Podpora adaptácie pracovnej sily pre potreby Priemyslu 4.0 v kontexte robotizácie, automatizácie a digitalizácie. Bratislava: IVPR, 2024

Kordošová, Miroslava:

Aktuálne zmeny v problematike karcinogénov, mutagénov a reprodukčne toxických faktorov v pracovnom prostredí. Analytický komentár IVPR 1/2024. Link: https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2024/07/Analyticky_komentar_IVPR_1_2024.pdf

BOZP a sezónne práce / Miroslava Kordošová. In: Bezpečná práca. - ISSN 0322-8347. - č.3/2024, s. 3-8.

Úpal a úžeh ako pracovný úraz? / Miroslava Kordošová. In: Bezpečná práca. - ISSN 0322-8347. - č.4/2024, s. 5-9.

Flexibilné formy práce a BOZP – seriál o flexibilných formách práce:
<https://www.pracovnepravo.sk/sk/casopis/bezpecnost-prace-v-praxi/flexibilne-formy-prace-a-bozp-2.m-1449.html>

Riziká a príležitosti poznávacej/kognitívnej automatizácie a digitalizácie:
<https://www.pracovnepravo.sk/sk/casopis/bezpecnost-prace-v-praxi/rizika-a-prilezitosti-poznavacej-kognitivnej-automatizacie-a-digitalizacie.m-1409.html>

Preplácanie a poskytovanie korekčných pomôcok zamestnávateľom pri práci so zobrazovacou jednotkou: <https://www.pracovnepravo.sk/sk/casopis/bezpecnost-prace-v-praxi/preplacanie-a-poskytovanie-korekcných-pomocok-zamestnavateľom-pri-praci-so-zobrazovacou-jednotkou.m-1363.html>

Kordošová, M. (2024): Klimatické zmeny a ich vplyv na pracovné podmienky a BOZP. Správa z výskumnej úlohy. Bratislava: IVPR, 2024

Kordošová, M. (2024): Pracovný stres a psychická záťaž. Správa z výskumnej úlohy. Bratislava: IVPR, 2024

BEDNÁRIK, R., MIČICOVÁ ĽUPTÁKOVÁ, M., KORDOŠOVÁ, M., CZÍRIA, Ľ., KEŠELOVÁ, D., TURKOVIČ, Z. (2024): Developments in working life in 2023, Eurofound, Dublin

Kválová, Darina:

Kválová, D., Mičicová Ľuptáková, M. (2024): Učenie sa v bežných činnostiach a rutínach: prepájanie služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti pre deti s rizikovým vývinom alebo so zdravotným znevýhodnením a ich rodiny. Správa z II. etapy výskumu. Bratislava: IVPR, 2024

Kválová, D., Turkovič, Z., Gerbery, D., Mičicová Ľuptáková, M. (2024): Ľudia bez domova sa rátajú. Záverečná správa zo sčítania ľudí bez domova v Bratislave 2023. Bratislava: IVPR, 2024

Mičicová Ľuptáková, Martina:

Turkovič, Z., Mičicová Ľuptáková, M. (2024). Potreby rodín s maloletými deťmi. Výsledky empirického výskumu. Bratislava: IVPR, 2024.

Kválová, D., Mičicová Ľuptáková, M. (2024): Učenie sa v bežných činnostiach a rutínach: prepájanie služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti pre deti s rizikovým vývinom alebo so zdravotným znevýhodnením a ich rodiny. Správa z II. etapy výskumu. Bratislava: IVPR, 2024

BEDNÁRIK, R., MIČICOVÁ ĽUPTÁKOVÁ, M., KORDOŠOVÁ, M., CZÍRIA, Ľ., KEŠELOVÁ, D., TURKOVIČ, Z. (2024): Developments in working life in 2023, Eurofound, Dublin

Kválová, D., Turkovič, Z., Gerbery, D., Mičicová Ľuptáková, M. (2024): Ľudia bez domova sa rátajú. Záverečná správa zo sčítania ľudí bez domova v Bratislave 2023. Bratislava: IVPR, 2024

Repková, Kvetoslava:

Repková, K. (2024) *Involving Users in the Evaluation of Social Services. Challenges from Social Work Perspective*. Bratislava: IVPR. ISBN 978-80-7138-196-9.

Repková, K. (2024). O sociálnej politike – minulej, súčasnej a budúcej. (2024). Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej Univerzity. ISBN 978-80-555-3372-8.

Repková, K., Skyba, M. (2024). Deinštitucionalizácia náhradnej starostlivosti optikou sociálnej práce. In: BALOGOVÁ, Beáta a kol. *Metodická príručka pre prax s klientom v náhradnej starostlivosti*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, s. 97-119.

Kvetoslava, R. (2024). We Ask what Clients Think. Involving User Representatives in Quality Evaluation – Pilot Project from Slovakia. In: *Czech and Slovak Social Work. ERIS Journal - Winter 2024*. Vol. 24, No. 1, pp. 17-31.

Repková, K. (2024). Involving user representatives in the evaluation of the quality of social services – from a pilot to a large-scale project in Slovakia. In: *European Journal of Social Work*. 2024. Vol. 27, No. 6, pp. 1303-1313.

Repková, K. (2024). Metodologické otázky výskumu dopadov aktívneho dobrovoľníctva na starších ľuďoch. 2024. Prešov: IESP FF PU v Prešove. Dostupné on-line: <https://www.unipo.sk/filozoficka-fakulta/ieasp-ff/aktuality/47220/>

Repková, K. (2024). Vedecký workshop k výskumu aktívneho dobrovoľníctva starších ľudí. 2024. Bratislava: IVPR. Dostupné on-line: <https://ivpr.gov.sk/vedecky-workshop-k-vyskumu-aktivneho-dobrovolnictva-starsich-ludi/>

Repková, K., Brozmanová Gregorová, A. (2024). Dobrovoľníctvo starších ľudí – dopadová výskumná štúdia. 2024. Bratislava: IVPR. Dostupné on-line: <https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2024/12/dobrovolnictvo-starsich-ludi-dopad-studia-zaverecna-kr-abg-vu-2024.pdf>

Repková, K. (2024). Začali sa odborné diskusie k príprave dokumentu "Vízia a stratégia rozvoja sociálnych služieb na Slovensku do roku 2025". Bratislava: IVPR. Dostupné on-line: <https://ivpr.gov.sk/zacali-sa-odborne-diskusie-k-priprave-dokumentu-vizia-a-strategia-rozvoja-socialnych-sluzieb-na-slovensku-do-roku-2040/>

Repková, K., Brozmanová Gregorová, A. (2024). Podpora dobrovoľníctva starších ľudí. Sociálno-politické a teoreticko-metodologické východiská výskumu a stav poznania. (2024). Bulletin IVPR, roč. 5, č. 6-7. Bratislava: IVPR. Dostupné on-line: <https://ivpr.gov.sk/bulletin-ivpr-6-7-2024-podpora-dobrovolnictva-starsich-ludi/>

Repková, K., Brozmanová Gregorová, A. (2024). Podpora dobrovoľníctva starších ľudí. Vybrané kvalitatívne zistenia a výzvy k inkluzívnemu dobrovoľníctvu. (2024). Bulletin

IVPR, roč. 5, č. 10. Bratislava: IVPR. Dostupné on-line: [https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2024/12/Bulletin IVPR 10 2024.pdf](https://ivpr.gov.sk/wp-content/uploads/2024/12/Bulletin_IVPR_10_2024.pdf)

Repková, K. (2024). Pokračujeme v účasti na výskume dobrovoľníctva starších ľudí. (2024). In: Journal Socioterapie, roč. 10, č. 2, s. 55-56. Dostupné on-line: <https://www.unipo.sk/public/media/48747/JS%202024.pdf>

Repková, K. (2024). Univerzita otvorená praxi – Prax otvorená univerzite. (2024). In: Journal Socioterapie, roč. 10, č. 2, s. 64-66. Dostupné on-line: <https://www.unipo.sk/public/media/48747/JS%202024.pdf>

Turkovič, Zuzana:

BEDNÁRIK, TURKOVIČ, Z. (2024): Slovakia: Metadata for the Eurofound database of collective agreements for low-paid workers. (Research managers: Christine Aumayr-Pintar, Jakub Kostolný and Marco Seghesio), European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound), Dublin 2024, 41 p.

BEDNÁRIK, R., MIČICOVÁ ĽUPTÁKOVÁ, M., KORDOŠOVÁ, M., CZÍRIA, Ľ., KEŠELOVÁ, D., TURKOVIČ, Z. (2024): Developments in working life in 2023, Eurofound, Dublin

Turkovič, Z., Mičicová Ľuptáková, M. (2024). Potreby rodín s maloletými deťmi. Výsledky empirického výskumu. Bratislava: IVPR, 2024.

Kválová, D., Turkovič, Z., Gerbery, D., Mičicová Ľuptáková, M. (2024): Ľudia bez domova sa rátajú. Záverečná správa zo sčítania ľudí bez domova v Bratislave 2023. Bratislava: IVPR, 2024

Škobla, Daniel:

Škobla, D. (2024). Služby starostlivosti pre deti do troch rokov veku dieťaťa v kontexte zvýšenia dostupnosti služieb zameraných na podporu zosúladovania rodinného a pracovného života. Bratislava: IVPR, 2024

Roma as a "Suspect Community" in Addressing the Covid-19 Pandemic in Slovakia. In Tension, Trust and Transformation. 1. vyd. - Porto : European Sociological Association, 2024, p. 955. ISBN 978-2-9598317-0-6.

Dostupné na: <https://www.europeansociology.org/publications/esa-conference-abstract-books> (Tension, Trust, and Transformation : 16th ESA Conference

Z negramotného Róma sa stáva uvedomelý budovateľ socializmu. Akulturácia Rómov spojená s ich začlenením do robotníckej triedy vo filme Můj přítel Fabián z roku 1954. In Spolupráca, konflikt a legitimita v spoločnosti – 11. slovenské a české sociologické dni : kniha abstraktov. 1. vyd. - Bratislava : Sociologický ústav SAV, v. v. i., 2024, pp. 53-54. ISBN 978-80-89897-47-6. (Spolupráca, konflikt a legitimita v spoločnosti – 11. slovenské a české sociologické dni : konferencia Sociologického ústavu Slovenskej

akadémie vied v. v. i., Slovenskej sociologickej spoločnosti pri SAV a Českej sociologickej spoločnosti)

Filčák, Richard & Škobla, Daniel. (2024). Decarbonisation and the Structural Challenges of the Neoliberal State: The Case of the Coal Region in Slovakia. *Green and Low-Carbon Economy*. 3. 10.47852/bonviewGLCE42022597.

Filčák, Richard & Škobla, Daniel. (2024). TOWARDS ACHIEVING CLIMATE NEUTRALITY FOR SLOVAKIA IN 2050: ANALYSIS OF THE SITUATION AND KEY CHALLENGES. PROGNOSTICKÉ PRÁCE - PP (FORESIGHT, ANALYSIS AND RECOMMENDATIONS - FAR). 15. 10.31577/PPFAR.2023.15.004.

Aktívna účasť na domácich a zahraničných konferenciách

Meno zamestnanca/kyne	Počet konferencií (seminárov, diskusných fór, kolokvií...) - domáce	Počet konferencií (seminárov, diskusných fór, kolokvií...) - zahraničné	Počet konferencií (seminárov, diskusných fór, kolokvií...) SPOLU
Rastislav Bednárík	3	3	6
Daniel Gerbery	1	1	2
Darina Kválová	0	2	2
Kvetoslava Repková	2	0	2
Daniel Škobla	1	1	2

Iné expertné pôsobenie

Meno zamestnanca/kyne	Popis činnosti
Bednárík, Rastislav	Eurofound Dublin – Eurofound – vedúci projektu, účasť na vypracovaní porovnávacích štúdií, štúdií reprezentatívnosti, na príprave kvartálnych správ, na aktualizácii databáz, na on-line workshopoch
Bednárík, Rastislav	MISSOC – národný korešpondent – zabezpečovanie update legislatívy sociálnej ochrany na Slovensku pre Európsku komisiu 2-krát ročne (k 1. 1. a k 1. 7.); aktívna účasť na on-line stretnutí v Bruseli a na stretnutí v Budapešti, príprava a zaslanie odpovedí na osobitné otázky členov MISSOC týkajúce sa sociálnej ochrany (10 tém zadaných z 9 krajín)
Bednárík, Rastislav	ESPN/European Social Policy Network – člen národného tímu – príprava podkladov, pripomienok, odpovedí, spolupráca na publikovaní štúdií a odborných článkov, revízia príspevkov
Bednárík, Rastislav	člen redakčnej rady odborného časopisu „Mládež a spoločnosť“ (MŠVVM)
Bednárík, Rastislav	vo výbore Slovenskej sociologickej spoločnosti – revízor
Gerbery, Daniel	člen redakčnej rady časopisu Fórum sociálnej politiky (ČR, Výzkumný ústav práce, sociálnych vecí a rodiny)
Gerbery, Daniel	člen redakčnej rady časopisu Sociológia (SR, Sociologický ústav SAV)
Gerbery, Daniel	expert pri European Institute for Gender Equality (Vilnius, LV)
Gerbery, Daniel	člen pracovnej skupiny pre prípravu "Gender-based violence survey" pri Eurostate
Kešelová, Daniela	Network/European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (EUROFOUND) – členka v tíme korešpondentov za SR, aktívne prispievanie do výstupov pre Eurofound
Kešelová, Daniela	European Disability Expertise (EDE) – členstvo v tíme za SR v rámci Európskej siete expertov pre problematiku zdravotného postihnutia, aktívne prispievanie do výstupov pre EDE
Kordošová, Miroslava	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (EUROFOUND) – členka a spoluriešiteľka NEC, aktívne prispievanie ku komparatívnym štúdiám CAR, REP štúdiám, štvrtročným správam
Kordošová, Miroslava	ESF – OPLZ – NP – PKSD – Podpora kvality sociálneho dialógu KOZ SR 2024, expertka pre oblasť BOZP a pracovných podmienok, KC KOZ SR
Kordošová, Miroslava	členstvo a aktívna činnosť v Koordinačnom výbore BOZP ako poradného orgánu ministra PSVR SR

Kordošová, Miroslava	členstvo a aktívna činnosť v Národnej sieti Focal Point Európskej agentúry BOZP (EA OSH, Bilbao), Košice
Kordošová, Miroslava	členstvo v revíznej komisii Slovenskej Asociácie BOZP a OPO
Kordošová, Miroslava	posudzovanie projektov APVV, VEGA – oblasť BOZP
Kordošová, Miroslava	lektorská činnosť BOZP
Kordošová, Miroslava	oponentka záverečných diplomových prác
Kordošová, Miroslava	expertka pre projekty KOZ SR a IA MPSVR SR – ESF – PKSD
Kordošová, Miroslava	spolupráca s Národným inšpektorátom práce
Kordošová, Miroslava	spolupráca s Úradom verejného zdravotníctva
Kválová, Darina	European Disability Expertise (EDE) – členstvo v tíme za SR v rámci Európskej siete expertov pre problematiku zdravotného postihnutia, aktívne prispievanie do výstupov pre EDE
Kválová, Darina	členka Rady vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím
Kválová, Darina	členka Komisie pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 pre Cieľ 4: Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv politiky súdržnosti EÚ
Kválová, Darina	členka pracovnej skupiny zriadenej MPSVR SR k reforme financovania sociálnych služieb v nadväznosti na realizáciu Plánu obnovy a odolnosti
Repková, Kvetoslava	<i>20 rokov antidiskriminačného zákona: bilancia a výzvy do budúcnosti.</i> Konferencia organizovaná MPSVR SR. Bratislava: 11.12.2024; vyžiadaná prednáška: „Dobrovoľníctvo starších ľudí ako ľudsko-právna otázka. Vybrané úvahy a výskumné zistenia“
Repková, Kvetoslava	Lee, I., Knapp, D. (2024). <i>Slovakia Long-Term Care. In-Kind Benefit Plan Details 1992-2024.</i> Pozícia prispievateľky. Dostupné on-line: 42
Repková, Kvetoslava	(neuvedený autor) <i>Imaginárna – Online komunita a identita človeka</i> (recenzia do vedeckého časopisu <i>Journal Socioterapie</i> , január 2024)
Repková, Kvetoslava	(neuvedený autor) <i>With Empty Hands: How Lack of Public Resources Distorts Social Work Performance</i> (<i>ERIS Journal</i> , October 2024)
Repková, Kvetoslava	spracovanie podkladu do Správy pre Európsku sieť expertov v sociálnej politike (ESPAN) k LTC rámcu kvality na Slovensku
Repková, Kvetoslava	poskytnutie rozhovoru s expertom pre zamestnanca KSP PdF UMB BB PhD. Šataru, PhD. pre účely výskumu zameraného na sociálnu službu monitorovania a signalizácie potreby pomoci v sektore dlhodobej starostlivosti
Repková, Kvetoslava	systematické konzultácie poskytované doc. Adrzejovi Zybalovi, SGH Ekonomická univerzita vo Varšave, katedra verejnej politiky, k otázkam systému a kvality sociálnych služieb na Slovensku

Repková, Kvetoslava	členka the Eastern European Social Policy Network (Vienna)
Repková, Kvetoslava	členka Rady vlády SR pre práva seniorov a pre prispôsobovanie verejných politík procesu starnutia populácie
Repková, Kvetoslava	členka redakčnej rady vedeckého časopisu Journal Socioterapie
Repková, Kvetoslava	členka Centra pre edukáciu a výskum seniorov pri IESP FF PU v Prešove
Repková, Kvetoslava	garantka špecializačného vzdelávacieho programu Sociálna posudková činnosť
Repková, Kvetoslava	vysokoškolská učiteľka na FF PU v Prešove v pozícii „profesorky“
Repková, Kvetoslava	členka expertnej pracovnej skupiny MPSVR SR k reforme posudkových činností
Škobla, Daniel	člen: Tematická pracovná skupina pre boj s proti rómskym rasizmom a podpora participácie poradnej komisie Splnomocnenca vlády SR k aktualizácii Akčných plánov Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030
Škobla, Daniel	individuálna prednáška, UK Filozofická fakulta, Katedra sociológie: Aké dáta sa môže sociológ/sociologička dozvedieť z talianskych westernov? 15. máj 2024
Škobla, Daniel	člen výboru Slovenskej sociologickej spoločnosti
Turkovič, Zuzana	členka Výboru pre rodovú rovnosť

Mediálne aktivity

Bednárík, Rastislav:

Účasť na televíznej relácii „Do kríža“ v RTVS na tému „Prečo sa tak málo rodia deti?“ (relácia p. Danišku; ďalší hostia – Stanislav Janota – lekár a Boris Vaňo – demograf). Vysielací čas: 17. 4. 2024 o 22:00 na RTVS 2.

Böttcher, Viera (Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násillia na ženách):

Inštitút: Darčekom pre ženy na MDŽ majú byť kroky pre zlepšenie života
<https://www.teraz.sk/spravy/ivpr-darcekom-pre-zeny-na-mdz-maju/779652-clanok.html>

TASR/teraz.sk, 7.3.2024

Dnes oslavujeme MDŽ: Toto je podľa slovenských odborníkov pre ženy najlepší darček

<https://plus7dni.pluska.sk/domov/dnes-oslavujeme-mdz-toto-je-podla-slovenskych-odbornikov-pre-zeny-najlepsi-darcek>

Od štrajku odevných robotníčok po nerovné platové podmienky: Medzinárodný deň žien pripomína dôležité otázky <https://www.aktuality.sk/clanok/4RYad5s/od-strajku-odevnych-robotnicok-po-nerovne-platove-podmienky-medzinarodny-den-zien-pripomina-dolezite-otazky/>

Šokujúce štatistiky o násilí na ženách: Každých 10 minút príde o život jedna <https://www.istream.sk/sokujuce-statistiky-o-nasili-na-zenach-kazdych-10-minut-pride-o-zivot-jedna/>

Burajová, Barbora (Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách):

[Premlčacia lehota za znásilnenie bude 10 rokov, v Nemecku je 20. Preživšie nemusia dokazovať, že sa bránili](#) Romana Hlavanda Gogová, hnonline.sk, 11.2.2024

[Znásilnenie pripomína stredovek, myslí si Kolíková. Burajová sa stretla s prípadmi, keď súd ženám krivdil](#) Pozrime sa na to, TA3, 16.2.2024

<https://tvnoviny.sk/domace/clanok/881064-skratenie-premlcacej-lehoty-podla-odbornikov-este-viac-odradi-obete-nahlasit-znasilnenia>

[Barbora Burajová: Sexuálne násilie stále interpretujeme s podozrením voči obetiam \(podcast\)](#)

Braňo Dobšínský, aktuality.sk, 1.3.2024

9 vecí, ktoré sme zistili pri skúmaní partnerského násilia a vrážd žien <https://dennikn.sk/3876294/9-veci-ktore-sme-zistili-pri-skumani-partnerskeho-nasilia-a-vrazd-zien/>

[Medzinárodný deň bez násilia. Interview s: Barbora Burajová](#)

Marta Jančkárová, Interview :24, RTVS, 4.4.2024

[Sexuálne násilie ničí fyzicky aj psychicky: Kde hľadať pomoc?](#)

Debaty s Evou. Sezóna 1 – Epizóda 2. tvdoktor.sk, 1.4.2024

[Pravidlá proti násiliu na ženách a domácemu násiliu](#)

Kontakty, moderuje Zuzana Botiková, Rádio Slovensko, RTVS, 9.5.2024

[Svetový deň boja proti násiliu na ženách – hosť: právnička Barbora Burajová z národnej linky na pomoc ženám a Koordinačno-metodického centra](#)

Hosť Rádia Regina – Východ, rtvs.sk, 14.11.2024

[Štartuje osvetová kampaň Zastavme násilie na ženách. Prezidentský palác vysvietia na oranžovo](#)

Pravda.sk/TASR, 25.11.2024

[Štúdio 24: Stop násiliu na ženách](#) (Barbora Burajová)

TV JOJ 24, Štúdio 24, redakcia/SB, Mária Ölvedyová, 25.11.2024

[Násilie zažila viac ako tretina Slovieniek](#) (Barbora Burajová)

YouTube, istream.sk, 4.12.2024

Kválová, Darina:

Sčítavajú ľudí bez domova. Veronika Krempaská, Televízne noviny, TV Markíza, 10.10.2024: <https://www.markiza.sk/relacie/televizne-noviny/video-bonus/105200-scitavaju-ludi-bez-domova>

Činnosť Dokumentačného a informačného strediska sociálnej ochrany (DISSO)

Od začiatku roka 2024 k 31. 12. 2024 DISSO zabezpečovalo tieto činnosti:

- Akvizícia, vyhľadávanie publikácií relevantných k témam výskumných projektov Inštitútu pre výskum práce a rodiny
- Výber, nákup, získavanie a knižničná evidencia literatúry, štatistických dokumentov, výskumných prác, periodík.
- Vedenie príručnej agendy žiadaniek za periodiká, štatistické a knižné publikácie
- Vedenie prírastkového zoznamu kníh (knihy, brožúry, výskumné práce, audiovizuálne dokumenty) a vedenie prírastkového zoznamu štatistických publikácií
- Tvorba knižničnej databázy v programe PROFLIB M 21 – anotované bibliografické záznamy dokumentov evidovaných v knižničnom fonde DISSO, slovenských i zahraničných, anotované záznamy článkov z vybraných odborných periodík, slovenských i zahraničných
- V súčasnom období fond DISSO obsahuje 15930 kníh a 2472 výskumných prác. V knižničnej databáze sa tiež nachádza 23381 záznamov článkov z periodík a 68 záznamov audiovizuálnych dokumentov a dokumentov na CD
- Za rok 2024 evidujeme prírastky vo fonde knižnice a v knižničnej databáze v podobe 25 kníh, 351 záznamov článkov z odborných periodík
- Vedenie evidencie došlých periodík a štatistických materiálov
- Výpožičné služby pre interných aj externých používateľov – evidencia, prolongácia a telefonické a písomné urgencie výpožičiek, vedenie výpožičných kariet čitateľov v programe PROFLIB
- Rešeršné služby pre interných aj externých používateľov v systéme Wisis – Proflib
- Reprografické služby pre pracovníkov/čky IVPR aj externých používateľov/čky DISSO
- Vedenie študovne, konzultácie s používateľmi/kami ohľadne výberu literatúry a knižnično-informačných služieb
- Skladové práce – prírastkové stavanie knižničného fondu
- Viazanie dokumentov hrebeňovou, tepelnou a drôtenou väzbou, grafické a tlačové práce
- Vydavateľská činnosť Inštitútu pre výskum práce a rodiny – žiadosti o ISBN, tlač alebo zadávanie do tlače, distribúcia povinných a vyžiadaných výtlačkov publikácií vydaných IVPR, distribúcia dokumentov vybraným knižniciam a organizáciám a na sekcie a odbory MPSVR
- Spolupráca pri publikovaní Bulletinu IVPR
- Tvorba a distribúcia Informačného spravodajcu DISSO, ktorý obsahuje prírastky knižničného fondu DISSO a novinky z edičných plánov vydavateľstiev, v roku 2024 dve čísla, každé za polrok
- Správa a aktualizácia obsahu webovej stránky Inštitútu www.ivpr.gov.sk podľa aktuálnych potrieb, príprava a realizácia úprav – správy, aktuality, podujatia, publikácie, pracovníci/čky, projekty

- Aktualizácia zoznamu výskumných prác Inštitútu pre výskum práce a rodiny na webstránke spolu s umiestňovaním fulltextov výskumných prác na webstránku
- Priebežné odstraňovanie záznamov vyradených publikácií z knižničného informačného systému
- Zasielanie informácií o novinkách v knižničnom fonde DISSO spolupracovníkom/čkam)

Náklady na zabezpečenie činnosti IVPR – rozpočet organizácie

Príjmy IVPR v roku 2024

Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu organizácie

V súlade s vládnym návrhom zákona o štátnom rozpočte na rok 2024 a schváleným zákonom č. 354/2023 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2024 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR listom číslo 13407/2024-M_OdRV záz. č. 3441/2024 zo dňa 10.1.2024 v súlade s rozpisom MF SR vykonaným listom č. MF/005837/2024-441 zo dňa 8.1.2024 a uznesením vlády č. 712 z 12.12.2023 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024-2026 stanovilo rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu (KZ 111) na rok 2024 a výšku rozpočtovaných prostriedkov v sume 648.670,- € ako príspevok na činnosť Inštitútu pre rok 2024.

Z toho záväzný ukazovateľ „610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania“ bol stanovený v celkovej výške 414.640,- €.

Celkové čerpanie rozpočtovaných prostriedkov zo zdroja 111 bolo na úrovni 702.625,76 €, z toho záväzný ukazovateľ „610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania“ bol čerpaný vo výške 438.139,76 €.

Rozpočtové opatrenia

V nadväznosti na rozpočtové opatrenie Ministerstva financií SR č. 11/2024 (list č. MF 008120/2024-441 zo dňa 01.03.2024) a v súlade s ustanovením §17 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bolo rozpočtovým opatrením č. 11/2024 zo dňa 06.03.2024 povolené prekročenie limitu výdavkov v kategórii výdavkov (620) – Poistné a príspevok do poisťovní o 4.146,- €. Týmto rozpočtovým opatrením boli zabezpečené výdavky určené na zvýšené odvody o 1% do zdravotných poisťovní za zamestnávateľa od 1.1.2024.

Účastníci kontraktu sa v súlade s článkom IV. bod 3 kontraktu v decembri 2024 dohodli na uzavretí dvoch dodatkov ku kontraktu. Dodatok č. 1 bol uzatvorený v súvislosti s vyplatením odchodného a odstupného v zmysle konsolidácie v závere roka 2024 v sume 19.840,- €. Dodatok č. 2 bol uzatvorený v súvislosti s dofinancovaním záveru roka za účelom vyplatenia mimoriadnych odmien zamestnancov v sume 29.970,- €.

Rozpočet Inštitútu financovaný zo štátneho rozpočtu (111) na rok 2024 bol tak upravený celkom na sumu 702.626,- €, z toho záväzný ukazovateľ „610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania“ vo výške 438.140,- €.

Prehľad celkových príjmov IVPR za rok 2024

Zdroj	Položka	Názov	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Plnenie k 31.12.2024
46	223 001	Predaj služieb	50.000,00 €	81.862,89 €	81.862,89 €
111	292 017	Vratky	- €	- €	4,45 €
111	312 001	Bežný transfer zo ŠR	648.670,00 €	702.626,00 €	702.626,00 €
3AY1	312 001	Transfery v rámci VS	- €	- €	76.391,54 €
3BB1	312 001	Transfery v rámci VS	- €	- €	642.782,15 €
3BB2	312 001	Transfery v rámci VS	- €	- €	113.432,14 €
11E3	331 001	Od zahr. subjektu iného ako medzinár. organizácia	- €	- €	147.883,54 €
11E4	331 001	Od zahr. subjektu iného ako medzinár. organizácia	- €	- €	26.097,09 €
		SPOLU	698.670,00 €	784.488,89 €	1.791.079,80 €

Bežný transfer zo štátneho rozpočtu bol poskytnutý vo výške 702.626,- € na základe kontraktu na rok 2024, rozpočtového opatrenie Ministerstva financií SR č. 11/2024 (list č. MF/008120/2024-441 zo dňa 01.03.2024) a dvoch dodatkov ku kontraktu. Predstavuje to 100 % z celkového upraveného rozpočtu.

Príjmy so zdrojom 46 (vlastné zdroje) sú tvorené príjmami z realizácie vlastných aktivít Inštitútu, predovšetkým na rôznych projektoch. V roku 2024 boli najvýznamnejšími príjmami vlastné príjmy z projektu European Homelessness Count v čiastke 35.932,- €, príjmy v sume 33.205,89 €, plynúce z plnenia úlohy Network (Eurofound), príjmy z EDE v sume 10.225,- € a plnením v zmysle zmluvy o spolupráci s Hlavným mestom SR Bratislavou vo výške 2.500,- €.

Príjem v položke 312 001 – zdroj 3AY1, predstavuje príjem nezúčtovanej zálohovej platby od Ústredia práce sociálny vecí a rodiny, ako partnera na NP ROPO.

Príjem v položke 312 001 – zdroje 3BB1 a 3BB2, je úhrnom prijatých zálohových platieb na projektoch NP PPOK v sume 355.000,- € a NP PENSV-NLP v sume 401.214,29 €.

Príjem v položke 331 001 – zdroj 11E3, 11E4, predstavuje príjmy plynúce zo záverečného vyúčtovania platieb z Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie a partnera na projekte ZOPO.

Čerpanie výdavkov v IVPR za rok 2024

Finančné prostriedky boli čerpané v súlade so schváleným rozpočtom, kontraktom so zriaďovateľom a schváleným plánom úloh IVPR na rok 2024. Všetky finančné prostriedky boli rozpísané a zaúčtované v zmysle záväzných predpisov v oblasti rozpočtovania, financovania a účtovania. Pri ich vynakladaní na účely plnenia kontrahovaných úloh IVPR postupoval s maximálnou hospodárnosťou. Čerpanie všetkých výdavkov sa realizovalo v systéme Štátnej pokladnice, podľa ekonomickej a funkčnej klasifikácie a podľa jednotlivých zdrojov bolo spracované vo výkaze príjmov a výdavkov za rok 2024 predloženom zriaďovateľovi.

Čerpanie výdavkov podľa jednotlivých programov a zdrojov

Program	Zdroj	Funkčná klasifik.	Názov	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Skutočnosť k 31.12.2024
07E0301	111	1080	Bežné výdavky ŠR	648.670,00	702.626,00	702.625,76
07E0301	131N	1080	Bežné výdavky	0,00	7.064,57	7.234,58
07E0301	46	1080	Bež. výdavky vlastné	50.000,00	117.786,89	92.245,30
07E0301	11E3	1080	Bež. výdavky NFM	0,00	464.088,09	419.618,27
07E0301	11E4	1080	Bež. výdavky spoluf.	0,00	81.898,97	74.051,36
			SPOLU	698.670,00	1.373.464,52	1.295.775,27

Čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu – zdroj 111

Z celkového rozpočtu 702.626,- € bolo vyčerpaných 702.625,76 €, t. j. 100 %.

Na žiadnej rozpočtovej položke nebolo skutočné čerpanie rozpočtu voči upravenému rozpočtu prekročené.

V roku 2024 Inštitút nerealizoval žiadne kapitálové výdavky položiek 700.

Čerpanie výdavkov **zdroja 131N** v sume 7.234,58 € obsahuje odvod nevyčerpaných prostriedkov ŠR z roku 2023 vo výške 7.064,57 €. Z toho je 7.026,57 € z bežných transferov (111 v roku 2023) a kapitálových transferov vo výške 36,- € (111 v roku 2023) a 2,- €

(131M v roku 2023). Zdroj 131N zároveň zahŕňa aj položku vrátenie príjmov z minulých rokov vo výške 170,01 € za dobropis z vyúčtovania energií za rok 2022.

Čerpanie výdavkov z **vlastných zdrojov 46** predstavuje v prevažnej miere čerpanie na mzdové výdavky a odmeny mimo zamestnaneckého pomeru, vrátane poisťného. Zároveň boli vlastné finančné prostriedky čerpané aj na pracovné cesty a materiálno-technické zabezpečenie prevádzky Inštitútu.

Výdavky z vlastných zdrojov súvisia so spoluprácou s rôznymi partnermi Inštitútu a sú vynakladané predovšetkým na realizáciu jednotlivých nižšie uvedených projektov.

Projekt Network (interné číslo 2121) – ide o dlhodobý projekt pre European Foundation v Dubline. Projekt je zameraný na poskytovanie analýz v oblasti trhu práce. Platby za riešenie sú na rok dopredu zabezpečené zmluvou a poskytované po fakturácii. Čerpanie na uvedený projekt za rok 2024 bolo vo výške 35.571,55 €.

Projekt EHC (European Homelessness Count, interné číslo 4041) – ide o projekt Európskeho sčítania ľudí bez domova, kde hlavným cieľom je vytvoriť jednotnú metodológiu sčítania ľudí bez domova a pilotne ju otestovať súčasne vo viacerých európskych mestách, a tak získať porovnateľné dáta o počte ľudí bez prístrešia a v zariadeniach dočasného ubytovania pre ľudí bez domova (ETHOS light 1-3).

Zmluvnými stranami projektu (zmluva č. VC/2023/0062 Service contract) sú Európska komisia a konzorcium výskumných inštitúcií na základe tendra "EMPL/2023/OP/0004 – European Homelessness Count (Európske sčítanie ľudí bez domova)". Koordinátorom konzorcia je Katolícka univerzita (KU) Leuven v Belgicku a zmluvnou stranou za SR je Inštitút. V prvom roku realizácie aktivít, t. j. 2024, bolo do projektu zapojených 15 miest z 10 európskych krajín. Úlohou Inštitútu v projekte bolo participovať na tvorbe metodológie spolu s európskymi partnermi, odborne zastrešiť sčítanie ľudí bez domova v Košiciach a spracovať dáta zo sčítania pre potreby Európskej komisie, projektu, mesta Košice a na ďalšie advokačné účely. Za rok 2024 predstavovali celkové výdavky na projekt sumu 32.155,49 €

Projekt EDE (European disability expertise, interné číslo 4029) – ide o pokračovanie projektu ANED, na ktorom sa Inštitút podieľal v predchádzajúcich rokoch. Projekt je zameraný na podporu implementácie OSN Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím. Manažment projektu zabezpečuje holandská organizácia Human European Consultancy. Čerpanie v roku 2024 predstavovalo čiastku 10.125,76 €.

Ecorys (interné číslo 4025) - úloha je realizovaná na základe zmluvy uzatvorenej medzi Ecorys Nederland B.V. a Inštitútom. Čerpanie za 2024 bolo v sume 27,20 €.

Okrem vyššie uvedených projektov Inštitút spolupracoval na základe uzatvorených dohôd o spolupráci s ďalšími organizáciami, ako napríklad Hlavné mesto SR Bratislava (interné číslo 4036), kde čerpanie výdavkov v roku 2024 predstavuje sumu 2.189,57 €.

Výdavky z prostriedkov Zahraničných grantov a prostriedkov na spolufinancovanie k zahraničným grantom a prostriedkom poskytnutým na základe medzinárodných zmlúv – zdroj 11E3, 11E4 (Nórsky finančný mechanizmus – príspevok Nórskeho kráľovstva)

Projekt Zlepšenie ochrany práv obetí – posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu (ZOPO)

Inštitút v roku 2024 pokračoval v realizácii projektu ZOPO, ktorý nadväzuje na úspešnú realizáciu projektu Vytvorenia Koordinačno – metodického centra (KMC) pre prevenciu násilia na ženách. Cieľom projektu bolo v spolupráci s partnerskými organizáciami prispieť k zlepšeniu opatrení na predchádzanie druhotnej a opakovanej viktimizácii a zlepšenie podpory dostupnosti a kvality ochrany žien zažívajúcich násilie a ich detí v kontakte s pomáhajúcimi profesiami. Partnerskými organizáciami projektu boli Akadémia Policajného zboru SR, Nórske centrum pre štúdiu násilia a traumatického stresu, Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Projekt bol realizovaný v rámci programu „Domáce a rodovo podmienené násilie“, spolufinancovaného z Nórskeho finančného mechanizmu (NFM) – kód zdroja 11E3 a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky – kód zdroja 11E4. K 30. 4. 2024 boli aktivity projektu ukončené a projekt bol vyúčtovaný a finančne vysporiadaný do konca roka 2024. Nedočerpaná časť paušálnych finančných prostriedkov bude realizovaná v súvislosti s udržateľnosťou projektu v nasledujúcom období.

Program	Zdroj	Funkčná klasifik.	Názov	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Skutočnosť k 31.12.2024
06G1S02	3AC1	1050	Bežné výdavky ESF	0,00	219.685,73	219.685,73
06G1S02	3AC2	1050	Bežné výdavky spoluf.	0,00	51.216,83	51.216,83
06G1S05	3AY1	1050	Bežné výdavky ESF	0,00	124.564,31	124.564,31
			SPOLU	0,00	395.466,87	395.466,87

Výdavky z prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo 3. programového obdobia 2014-2020 – zdroj 3AC1, 3AC2 (Európsky sociálny fond)

Národný projekt Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie (NP PERD)

Inštitút ukončil 31. 12. 2023 realizáciu NP PERD. Cieľom projektu bolo systémové inštitucionálne zabezpečenie poradenskej činnosti v oblasti rodovej diskriminácie, vrátane rodovo podmieneného násillia a posilnenie odborných kapacít Inštitútu v oblasti odstraňovania diskriminácie z hľadiska pohlavia, resp. rodu, a to ako z hľadiska realizovania výskumov, tak aj poskytovania základného poradenstva v oblasti rodovej diskriminácie. Projekt bol zameraný na vytvorenie, stabilizáciu a udržanie systému integrovanej ochrany a podpory obetí rodovo podmieneného násillia a zosúladovania snahy o jeho znižovanie a predchádzanie. Prostriedky na tento projekt boli poskytnuté z európskych zdrojov ESF, vrátane spolufinancovania ŠR, v rámci OP Ľudské zdroje, v roku 2024 evidovanými pod zdrojmi 3AC1 a 3AC2. Projekt bol v rámci roka 2024 riadne ukončený a finančne vysporiadaný. Bola vrátená nevyčerpaná časť zálohovej platby a boli dočerpané paušálne finančné prostriedky so zreteľom na udržateľnosť projektu.

Národný projekt Podpora zvyšovania profesionality výkonu a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výkonu a služieb sociálnej inklúzie pre štátnu správu a samosprávu – II. (NP PROFI II.)

Inštitút taktiež k 31. 12. 2023 ukončil aktivity v rámci partnerstva v NP PROFI II., v ktorom vystupoval ako partner Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Hlavným cieľom projektu bolo vytvoriť funkčný systém rezortného vzdelávania (špecializačné vzdelávanie, nadstavbové vzdelávanie a sústavné vzdelávanie). Tento projekt reflektoval požiadavky, kompetencie a úlohy v oblasti vzdelávania, ktoré vyplývajú zo zákona č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Cieľovou skupinou projektu boli zamestnanci pôsobiaci v odvetvovej pôsobnosti rezortu MPSVR SR, ako aj jednotlivých samospráv. Funkčný systém rezortného vzdelávania zabezpečil zvýšenie profesionality výkonu v oblasti služieb sociálnej inklúzie a priamo podporil profesionalizáciu sociálnej práce a iných odborných činností. V praxi tak bolo zabezpečené poskytovanie prístupných a kvalitných služieb v oblasti podpory sociálnej inklúzie.

Prostriedky na NP PROFI II. boli získané z európskych zdrojov ESF, vrátane spolufinancovania ŠR, v rámci OP Ľudské zdroje. Získané prostriedky sú rozdelené na dve časti, a to zdroje z prostriedkov EÚ, v roku 2024 po kódom zdroja 3AC1 a zdroje získané spolufinancovaním zo ŠR, pod kódom zdroja 3AC2. Projekt bol v rámci roka 2024 riadne ukončený a finančne vysporiadaný. Bola vrátená nevyčerpaná časť zálohovej platby a boli dočerpané paušálne finančné prostriedky súvisiace s udržateľnosťou projektu.

Výdavky z prostriedkov EÚ z 3. programového obdobia 2014-2020 – zdroj 3AY1 (ESF-REACT-EU)

Národný projekt Rodinné poradne – poradensko-psychologické služby pre jednotlivcov, páry a rodiny (NP ROPO)

K 31. 12. 2023 boli ukončené aktivity a realizácia NP ROPO, zameraného na systémové riešenie v oblasti prevencie duševných chorôb, posilneniu vzťahov v rodine a medzigeneračnej komunikácie utvorením podmienok pre poskytovanie odborného, najmä psychologického poradenstva pre jednotlivcov, páry a rodiny pri riešení problémov v rodine, manželstve a medziľudských vzťahoch. Projekt bol realizovaný s partnerom projektu, ktorým bolo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Prostriedky na tento projekt boli poskytnuté z európskych zdrojov ESF-REACT-EU, vrátane spolufinancovania ŠR, v rámci OP Ľudské zdroje a v roku 2024 boli vedené pod kódom zdroja 3AY1. Projekt bol v rámci roka 2024 riadne ukončený a finančne vysporiadaný. Bola vrátená nevyčerpaná časť zálohovej platby a boli dočerpané paušálne finančné prostriedky so zreteľom na udržateľnosť daného projektu.

Program	Zdroj	Funkčná klasifik.	Názov	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Skutočnosť k 31.12.2024
06G2101	3BB1	0412	Bežné výdavky ESF+	0,00	602.416,97	590.315,60
06G2101	3BB2	0412	Bežné výdavky spoluf.	0,00	108.797,32	108.796,45
			SPOLU	0,00	711.214,29	699.112,05

Výdavky z prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo 4. programového obdobia 2021-2027 – zdroj 3BB1, 3BB2 (Európsky sociálny fond +)

Národný projekt Podpora a profesionalizácia odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia (NP PPOK)

Od 01. januára 2024 Inštitút realizuje NP PPOK, v ktorom Inštitút vystupuje ako partner projektu a hlavným prijímateľom je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Projekt NP PPOK nadväzuje na projekt Profi II. V rámci tohto projektu Inštitút zabezpečuje vzdelávanie sociálnych pracovníkov v akreditovaných špecializačných programoch sociálna kuratela a sociálna posudková činnosť. Hlavným cieľom projektu je vytvoriť funkčný systém rezortného vzdelávania. Prostriedky na projekt NP PPOK sú získané z prostriedkov EÚ – kód zdroja 3BB1 (85 %) a zdroje získané spolufinancovaním zo ŠR – kód zdroja 3BB2 (15 %).

Národný projekt Prevencia a eliminácia násilia a sociálneho vylúčenia prostredníctvom národných liniek pomoci (NP PENSV-NLP)

Od 01. februára 2024 Inštitút realizuje NP PENSV-NLP, kde Inštitút vystupuje ako partner projektu a hlavným prijímateľom je Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Hlavným cieľom projektu je podpora aktívneho začlenenia prostredníctvom dištančnej krízovej pomoci osobám v nepriaznivej sociálnej situácii v dôsledku ohrozenia násilím alebo ohrozenia duševného zdravia, vrátane detí, a zvyšovania povedomia o nenásilí a duševnom zdraví. V rámci projektu je od 1. mája 2024 zabezpečená prevádzka Národná linka žien (NLŽ), ktorá bola v predchádzajúcich obdobiach zastrešená pod NP PERD a následne projektom ZOPO, ktorý bol v priebehu roka 2024 ukončený. Prostriedky na projekt NP PENSV-NLP sú získané z prostriedkov EÚ – kód zdroja 3BB1 (85 %) a zdroje získané spolufinancovaním zo ŠR – kód zdroja 3BB2 (15 %).

Druhovú čerpanie výdavkov za rok 2024 za IVPR na všetky úlohy bolo nasledovné:

Položka	Názov	Čerpanie k 31.12.2024
610	Mzdy, platy a OOV	908.295,18
620	Poistné	445.866,86
631	Cestovné	6.237,48
632	Energie, vod., komun.	2.111,47
633	Materiál	23.142,46
635	Údržba	108,00
636	Nájomné	98.264,79
637	Služby	629.778,48
640	Bežné transféry	276.549,47
	SPOLU	2.390.354,19

Bežné výdavky z transferu MPSVR SR a aj ostatné finančné prostriedky boli použité v súlade s platnými právnymi predpismi a v súlade s plnením úloh IVPR za rok 2024.

Náklady	2024	2023
Spotreba materiálu	20.744,24	66.398,77
Služby	138.609,80	324.890,28
Osobné náklady	11.696.941,56	2.890.764,61
Dane a poplatky	86,30	111,48
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	275,72	100,04
Odpisy	3.373,60	0,00
Finančné náklady	104,60	155,36
Náklady spolu	1.860.135,82	3.282.420,54
Výnosy	2024	2023
Tržby za vlastné výkony	95.342,80	48.617,89
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	4,45	486,48
Finančné výnosy	0,00	0,00
Transfery	2.021.393,34	3.151.172,74
Výnosy spolu	2.116.740,59	3.200.277,11
Výsledok hospodárenia	256.604,77	-82.143,43

Aktivity IVPR v rámci medzinárodnej spolupráce a zahraničných pracovných ciest za rok 2024

V Inštitúte pre výskum práce a rodiny sa v roku 2024 zrealizovalo 8 zahraničných služobných ciest, z toho 2 cesty boli zrealizované za Inštitút a 6 ciest za jednotlivé projekty. Na realizáciu zahraničných pracovných ciest bolo vynaložených 1.001,53 € a časť nákladov bola platená pozývajúcou stranou.

Služobné cesty do zahraničia sa realizovali v súvislosti s riešením výskumných úloh, ktoré sú hlavnou činnosťou IVPR a s členstvom v medzinárodných organizáciách a riešení jednotlivých projektov.

Personálno-mzdové otázky

Charakteristika organizačnej štruktúry a zamestnancov

K 31. 12. 2024 malo IVPR vo fyzických osobách 41 zamestnancov, z toho 37 žien.

- z toho:

na výskumnom úseku bolo zamestnaných v rámci kontrahovaných úloh **11 zamestnancov/kýň**, ktorí participovali na vecne rôznorodých výskumno-vývojových projektoch (vrátane riaditeľa IVPR).

- z toho:

7 zamestnankýň ekonomického úseku zabezpečovalo komplexný podporný servis inštitútu, t. j. všetky asistentské, administratívne, ekonomické, prevádzkové a projektové činnosti, ako aj služby knižnice a dokumentaristiky.

z toho:

5 zamestnancov/-kýň v Národnom projekte „Podpora a profesionalizácia odborných kapacít v oblasti sociálneho začlenenia“ (ďalej len NP PPOK) vykonávajú odbornú prácu súvisiacu s čerpaním finančných prostriedkov Európskej únie a iných verejných zdrojov – Metodik odborného vzdelávania

- z toho:

18 zamestnancov/-kýň v Národnom projekte „Prevencia a eliminácia násillia a sociálneho vylúčenia prostredníctvom národných liniek pomoci“ (ďalej len PENSV-NLP), z toho **11** konzultantiek pracovalo na Národnej linke pre ženy zažívajúce násillie k 31.12. 2024

Evidenčný stav a kvalifikačná štruktúra zamestnancov IVPR

V IVPR bol v roku 2024 priemerný evidenčný počet všetkých zamestnancov vo fyzických osobách 39, z toho 35 žien. Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný: 34,3.

K 31. 12. 2024 bolo v IVPR zamestnaných 41 zamestnancov/kýň, z toho 37 žien (z toho 25 zamestnancov/kýň malo a majú uzavretý pracovný pomer na dobu určitú, z toho 2 na IVPR, 5 zamestnancov na projekte NP PPOK a 18 zamestnancov/kýň na projekte PENSV-NLP.

Štruktúru zamestnancov z hľadiska kvalifikácie, veku a pohlavia znázorňujú nasledovné tabuľky:

Kvalifikačná štruktúra zamestnancov k 31. 12. 2024:

Vzdelanie	Počet zamestnancov	%	Z toho počet žien	%
VŠ – 3. stupeň	17	41,46	15	40,54
VŠ – 2. stupeň	18	43,90	16	43,24
VŠ – 1. stupeň	2	4,88	2	5,41
SŠ	4	9,76	4	10,81

Veková štruktúra zamestnancov k 31. 12. 2024:

Vek	Počet zamestnancov	%	Z toho ženy	%	Z toho muži	%
21 - 30 rokov	4	9,76	4	10,81	0	0
31 - 40 rokov	11	26,83	10	27,03	1	25,00
41 - 50 rokov	14	34,15	13	35,14	1	25,00
51 - 60 rokov	6	14,63	5	13,51	1	25,00
61 - 99 rokov	6	14,63	5	13,51	1	25,00

Štruktúra zamestnancov podľa pohlavia k 31. 12. 2024:

Pohlavie	Počet zamestnancov	%
Muži	4	17,07
Ženy	37	90,24

Týždenný pracovný čas v organizácii je 37,5 hodiny. Pracovný čas v nepretržitej prevádzke je 35 hodín týždenne.

Rozvoj ľudských zdrojov

Vzdelávanie v oblasti zručností potrebných pre výkon funkcie prebiehalo podľa individuálnych potrieb, prostredníctvom externých kurzov, školení a tiež samoštúdiom. Na zabezpečenie vzdelávania pre svojich zamestnancov/kyne formou školení, seminárov a účasti na konferenciách IVPR vynaložilo 813 € z rozpočtových zdrojov.

Aj v tomto roku sme zabezpečovali zamestnancom stravovanie poskytnutím finančného príspevku na stravovanie. Finančný príspevok na stravovanie poskytuje zamestnávateľ aj na dni, kedy zamestnanec je práceneschopný, čerpá ošetrovanie člena rodiny, pracovné voľno s náhradou mzdy (napr. ošetrovanie v zdravotníckom zariadení) a dovolenku.

Organizácia aj v roku 2024 poskytovala zamestnancom:

- ktorí boli k prvému dňu štvrtroka v pracovnom pomere „regeneračný deň“ jedenkrát za štvrtok;
- darcom krvi – deň po dni darovania – jeden deň pracovného voľna s náhradou mzdy navyše;
- zamestnankyni, ktorá sa stará o dieťa nastupujúce do prvého ročníka základnej školy, jeden deň pracovného voľna s náhradou mzdy;

Organizácia v roku 2024 poskytla zamestnancom, ktorí boli v organizácii zamestnaní minimálne 1 rok, 4 „ozdravné dni“.

V roku 2024 sme poskytovali príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie priemerne 50,00 € mesačne každému zamestnancovi, ktorý o to požiadal v správcovskej spoločnosti, ktorú si vybral sám zamestnanec. V tomto roku poskytoval zamestnávateľ tento príspevok do tretieho piliera priemerne 20 zamestnancom.

Predpokladaný vývoj v personálnej oblasti

Investície do vzdelania a zvyšovania odborných zručností patria k popredným prioritám vedenia organizácie. Podporované sú predovšetkým oblasti, ktoré priamo súvisia s plnením úloh napojených na financovanie zo štátneho rozpočtu.

Osobitný dôraz kladieme na zvyšovanie zručností vedeckých zamestnancov/kýň v oblasti metodológie vedy a spracovávania vedeckých údajov/poznatkov, ktoré sú v súlade s bežnou činnosťou tejto organizácie.

U ekonomických zamestnancov/kýň je to v oblasti zmeny legislatívy, ktorú využívajú pri plnení svojich pracovných povinností a pracovného zaradenia.